

NELJAPÄEV, 23. SEPTEMBER 2010

ISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK

president

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 10.05)

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud president! Olete sellele täiskojale suurepärase president, kuid esitan protesti nende inimeste vastu, kes meie tööd siin korraldavad. Teadsime juba eelmisest nädalast saati, et tänases päevakorras on väga vähe punkte. Miks ei võiks meie tööd plaanivad inimesed olla paindlikumad ning anda meile rohkem aega kõnelemiseks? Kuulaksin hea meelega Elmar Broki, Lambert van Nistelrooijdi, László Surjáni ja teiste sõnavõtte viis või kümme minutit, et nad saaksid aktiivselt osaleda. See oleks mõistlik, mistõttu on mul tõsine palve. Mitmed minu kaasparlamendiliikmed oleksid täna hea meelega sõna võtnud, kui suhtumine oleks olnud mõistlikum ja paindlikum.

President. – Suhtun sellesse kommentaari väga tõsiselt. Libor Rouček, kes jätkab arutelu juhtimist, on koos minuga ning vajaduse korral saab ta teile ette nähtud kõnelemisaega kindlasti pikendada. Mitte võib-olla viie minutini, kui ettenähtud aeg on kaks minutit, vaid ütleme, et saame sõnavõtu jaoks ettenähtud aega pikendada 50%. Seda on palju. Kui kellelegi anti aega kaks minutit, siis nüüd on neil kolm minutit. See on suur muutus.

Me teame väga hästi, et kui keegi on ette valmistanud kaheminutilise sõnavõtu, siis on kolm minutit liiga palju, sest kui ta on esimesed kaks minutit rääkinud väga täpselt, ei ole võimalik pikemalt rääkida.

Richard Seeber (PPE). – (DE) Austatud president! Teame, et olete hea president. Sellegipoolest soovin, et peaksite kinni plaanitud ajagraafikust. Mul on rühm külalisi ja soovin eelregistreerimiseta sõnavõttu. Kui nüüd lubate Bernd Posseltil, Elmar Brokil ja Lambert van Nistelroojil rääkida viis minutit, siis ei saa ma sõna võtta. Võib-olla saaksid nad rääkida pärast eelregistreerimata sõnavõtte, kuna kõikidel Euroopa Parlamendi liikmetel on oma ajagraafik ja me peame oma päeva plaanima.

President. – Teil on õigus, kuid erandjuhtudel ja eritaotluse puhul pikendame aega mõnevõrra. Soovin, et volinik Štefan Füle alustaks meie arutelu! Štefan Füle, teil on komisjoni nimel sõna!

2. Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi tulevased assigneeringud piiriülese koostöö programmide eelarvetesse (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus teemal Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi tulevased assigneeringud piiriülese koostöö programmide eelarvetesse.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Austatud president! Piiriülene koostöö on Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi raames olnud üks olulisimaid uuendustegevusi. 2006. aastal võtsime vastu määruse, mis esimest korda nägi ette välissuhete keskkonnas omandatud ELi piiriülese koostöökogemuse ülevõtmist.

Soovisime, et neid uusi programme töötaksid välja ning haldaksid liikmes- ja partnerriigid üheskoos. Tahtsime kohalikke osapooli täieulatuslikult kaasata ning kindlustada, et projekte valitaks välja ja rakendataks üheskoos. Nägime seda viisina volitada ametkondi edendada kohalikku arengut ning lõppude lõpuks tugevdada kohalikku demokraatiat.

Me ei öelnud kunagi, et see saab lihtne olema. Me ei öelnud kunagi, et see saab kiire olema. Piirid on suveräänsuse põhikomponent.

Piiriülese koostöö kasusid ja toimimisviise tuli partnerriikidele selgitada ja selle rakendamismehhanisme kohandada, et võtta arvesse nende haldus- ja õiguslikke piiranguid. Tuli lahendada tundlikke välispoliitika probleeme, mis polnud alati võimalik.

Ei olnud võimalik veenda Marokot osalema programmides, mille nõuetele Ceuta ja Melilla vastasid. Ei olnud võimalik veenda Aserbaidžaaani osalema Musta mere programmis koos Armeeniaga. Ei olnud võimalik leida viisi, kuidas saada üle poliitilistest ja tehnilistest takistustest, mille tulemusena otsustas Venemaa, et ta ei osale Läänemere programmis.

See on kahetsusväärne, kuid nagu näete, seisame siin vastakuti pikaajaliste poliitiliste probleemidega, milles peegelduvad olulisimad rahvuslikud huvid.

Klaas on siiski rohkem kui pooltäis. Hetkel on meil käimas 13 programmi. Need hõlmavad enda alla kogu Euroopa Liidu maapiiri, Itaalia ja Tuneesia vahelise mereületuse ja kolm suurt vesikonda, mida EL oma naabritega jagab: Must meri, Läänemeri ja Vahemeri. Venemaa on samuti nõustunud programme kaasrahastama, milles on selle osalus rohkem kui 100 miljonit eurot.

Kõikide nende programmide raames oleme konkursikutseid väljakuulutanud 275 miljoni euro eest. Tagasiside nendele konkursikutsetele ei ole olnud halb. Vastupidi, see on olnud suurepärase. Meile saadetakse sadu avaldusi. Peaaegu kuus korda rohkem, kui suudame rahastada. Ainuüksi programmi MEDA raames saadeti 598 ettepanekut.

Usume, et vahendid hakkavad varsti saajateni jõudma ning meie hinnangul ei teki ka kohandamisprobleeme.

Hetkel valmistub komisjon piiriülese koostöö strateegiadokumendi ja sihtprogrammi vahekokkuvõtte koostamiseks. Peame tegema palju muudatusi, sealhulgas ka eelarvesse.

Esiteks katkestatakse kaks Hispaania ja Maroko programmi. Hispaania saab uuesti kontrolli Eelarve Euroopa regionaalarengu osa üle, mida Hispaania saab kasutada struktuurifondide määrusest lähtuvalt. Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi (ENPI) osa suunati teistesse ENPI programmidesse lõunapoolsetes naaberriikides.

Teiseks kaalume ENPI eraldiste vähendamist Läänemere programmis. Seeläbi võivad vabaneda lisaressursid, mille abil suurendada teiste vesikondade eelarveid. Kuna tegemist on väikese summaga, siis me ei eelda, et Euroopa Regionaalarengu Fondist on võimalik saada võrdväärseid vahendeid.

Mõistan, et olete mures finantseerimise kordumise pärast piiriülese koostöö programmis ja teistes ENPI programmides. Me vaatame ka selle aspekti üle, kuid mainin, et risk on väike kuna (a) piiriülestel programmidel on olnud selge territoriaalne fookus ja (b) selle probleemi ennetamiseks vaatame valitud programmid süstemaatiliselt läbi.

Komisjon hakkab kohe ENPIt analüüsima, pidades silmas õigusaktide ettepanekuid revideeritud määruse tarbeks, mis on plaanitud esitada 2011. aasta lõpus. Selles küsimuses

konsulterime praktikute ja osapooltega, et näha, milliseid puudusi on tuvastatud ja kuidas oleks nendega kõige parem tegeleda.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et ENPI piiriülese programmi osa rakendamine on olnud suur katsumus. Oleme ootused täitnud ning varsti näeme tulemusi. Ma olen kindel, et seda saadab edu.

Oleme kokku puutunud viivitusi põhjustanud takistustega, kuid peame meeles pidama, et need takistused olid peamiselt seotud keeruliste välispoliitiliste probleemidega, mitte rakendamisprobleemidega. Hakkame varsti analüüsima ENPI toimimisviisi ja selles küsimuses on meil ühine eesmärk. Komisjon soovib võrdväärselt Euroopa Parlamendiga programme, mida on lihtsam ette valmistada ja võimalik kiiremini rakendada.

Selleks on komisjon valmis tegema tihedat koostööd praktikute, osapoolte ja Euroopa Parlamendiga.

ISTUNGI JUHATAJA: Libor ROUČEK

asepresident

Lambert van Nistelrooij, *fraktsiooni PPE nimel.* – (NL) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! 2005. ja 2006. aastal tegime kiiresti ja intensiivselt parlamendis ja komisjoniga koostööd, et saavutada Euroopa naabruspoliitika eesmärged, sealhulgas kõnealustes piirkondades elavate kodanike piiriülese koostöö realiseerumine. Selleks pidime olema väga loominguks ja säilitama inimestega tihedaid kontakte. Võtsime omaks seisukoha, et välispiiride ääres elavate inimeste olukord ei tohtinud olla halvem, kui sisepiiride ääres elavatel inimestel. Lisaks olime aastate vältel omandanud asjakohast kogemust Interregi programmide raames ja meie ootused olid kõrged.

Parlamendi osalus on endiselt sama suurepärane. Ometigi kulub käivitamiseks paar aastat ning see kehtib ka praegusel juhul. Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi (ENPI) artikkel 30 sätestab, et 2010. aasta 31. detsembriks peab komisjon esitama hinnangu ja muutmissettepanekud jne. Sooviksin teada, kas olete graafikus? Kas plaanite tegutseda määruse kohaselt? Millal on oodata seda teadlikku hinnangut, milles me kokku leppisime?

Minu teine teema on seotud piiriülese koostöö küsimuste vastustega. Nende küsimuste eesmärk oli aidata meil end viia kurssi sellega, millega me tõepoolest praegu tegeleme. Olete teinud suuri jõupingutusi ja ma olen tõepoolest rahul teie vastustega, mis puudutavad Läänemere koostööd ja Hispaania-Maroko programmi.

Milline on aga olukord praegu? Meie regionaalarengu komitee esitas vahearuande 2009. aasta keskel. See sisaldas palju ettepanekuid parema tasakaalu saavutamise kohta, mis oleks inimestele lähemal ja rohkem detsentraliseeritud ning mis ühest küljest koosneks finantseerimisest, plaanimisest ja bürokraatiast ning teisest küljest inimestele kujunevast kasust. Aruandest ilmnas aga, et seda tasakaalu ei saavutatud. Me olime pikka aega kinni üldistustes ning suutsime spetsiifilisi projekte käivitada aeglaselt.

Minu küsimus on seetõttu järgmine: kas selle hinnangu kontekstis saame nüüd koos arutada nende parenduste üle? Minu idee on jätkata täiskojale tuttavalt viisil – meil on uuring – ning korraldada koos piiriregioonide osapooltega parlamendis arutelu. Osalejateks võiks olla näiteks Euroopa piiriregioonide ühing, piirkondades elavad inimesed ja nende esindajad. See võimaldab meil üksteisega arutleda ja mitte rääkida plaanidest või eesmärkidest, vaid spetsiifilise hinnangu koostamisest, mis uuriks, kui hästi on kontaktid näiteks ülikoolide,

haiglate või koolide vahel realiseerunud, näiteks keskkonna, vee ja teistes küsimustes. See võiks välja viia tõelise aruteluni – millele anname täna ainult väikese tõuke –, mis puudutaks uut programmiperioodi ja ka vajaminevate ressursside olulist teemat.

See on minu eesmärk ja ma kutsun oma kaasparlamendiliikmeid osalema tänases arutelus, et parandada üldist olukorda ning muuta end nähtavaks piiriregioonide inimestele. Ma olen volinikule tema vastuste eest väga tänulik.

Evgeni Kirilov, *fraktsiooni S&D nimel*. – Austatud juhataja! Stabiilse ja majanduslikult heal järjel naabruskonna eksisteerimise kindlustamine on Euroopa välispoliitika esimene prioriteet. Enda naabruskonnas saab EL kõige paremini oma pehmet stabiliseerivat jõudu ellu viia. EL peab ka naabruskonna teema raames hindama oma strateegiaid ja vajaduse korral asendama need asjakohasemate kohustustega.

ENPI määruse kohaselt on instrumendi eesmärk pakkuda ühenduse abi, et arendada jõukat ja hea naabruskonna omadustele vastavat ala. ENPI peaks rohkem mõtlema vajadustele ja probleemidele. Kui EL ei soovi jätta endast muljet kui üksnes rahamasinast, vaid tõelisest regionaalsest jõust, siis peab see ka tõestama, et on suutlik lahendama töö- ja naabruskonna konflikte.

Lahendamata konfliktide taaselustumine on stabiilsusele ja jõukusele perioodiline oht. Need õõnestavad suuresti ELi mitmepoolseid algatusi nii idas, näiteks Kaukasuses, kui ka lõunas, näiteks Lähis-Idas ja Lääne-Saharas. ELi eesmärk leida lahendusi ja edendada oma rolli peaks realiseeruma ning piirkondades pakutav vajadustele vastav abi peaks olema suunatud nii enesekindluse rajamisele kui ka leppimisele.

Kahepoolsetele suhetele keskendumine on muutnud ELi jaoks raskeks käituda konfliktides vahendajana. Nagu volinik Füle mainis, peaks EL tõesti rohkem keskenduma mitmepoolsele koostööle olenemata sellest, kui raske see on. Piirkondlik lähenemisviis peaks olema jõulisem ja nähtavam. See peaks olema kombineeritud ka parema partnerriikide omavahelise koostööga, eriti just naaberriikide vahel. Näiteks on koostöö lõimumise tase ELi idanaabruskonnas üpris madal. Sellel on kindlad põhjused ning sellega kaasnevad raskused, kuid peaksime koos tegutsema, et nendest üle olla.

Tundub, et piiriülese koostöö Musta mere algatus ei suuda kõiki neid aspekte hõlmata. Piiriülese koostöö eesmärgi definitsioon on majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamine piirialadel, ühiste probleemidele tähelepanu pööramine, tõhusalt töötavate ja turvaliste piiride tagamine ning inimestevahelise koostöö edendamine.

ENPI ja piiriülese koostöö programmid ning ENPI riiklik tegevuskava peaksid olema omavahel paremini kooskõlastatud. Iga ENPI algatuse tõelist lisaväärtust tuleks hoolikalt kaaluda, sest vastasel juhul ähvardab ELi see, et võetakse endale kohustusi ja seotakse ennast kattuvustega ning mingil hetkel ei omata isegi enam ülevaadet, mis hetkel juhtub paljude ühenduse programmidega.

Volinik Füle on meile selles mõnevõrra kindlustunnet suurendanud. Osapoolte konsultatsioonidest ja tihedamast tööst regionaalarengukomisjoniga peaks abi olema. Peaksime tõhusamate ja nähtavamate tulemuste nimel koostööd tegema.

Kristiina Ojuland, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Lisaks muule mainis volinik, et ta on mures piiriüleste koostööprojektide pakkumiste ja käivitamisega seotud viivituste pärast. Juhin tähelepanu asjaolule, et eksisteerib viis sellist maapiiri programmi, kus Venemaa Föderatsioon on partnerriik, tegutsedes vahemikul 2007–2013 ENPI raames.

Minu arvates on see väga kiiduväärne, et Euroopa Liit ja Venemaa on käivitanud sellise laiaulatusliku koostöö, et veelgi enam oma strateegilist partnerlust arendada. Sellegipoolest tuntakse praegu tõsiselt ja õigustatult muret eelarvete õigeaegse kasutamiste pärast, sest kõik maksed tuleb ära teha hiljemalt 2014. aastaks.

Märkimist vajab asjaolu, et Venemaa puhul eksisteerib paratamatu oht, et enamik saadaolevaid vahendeid jääb kasutamata, sest kestvaid projekte ei ole ja ettepanekute esimene voor käivitati alles sel aastal. Soovin, et volinik selgitaks just Venemaaga seotud piiriülese koostöö programmide olukorda ning annaks oma hinnangu, kas Euroopa territoriaalse koostöö programmide raamistik ei oleks parem alus väliste piiriülese koostöö programmide rakendamiseks.

Malika Benarab-Attou, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head kolleegid! Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi (ENPI) raames on kolmeteistkümnest piiriülese koostöö programmist kaks keskendunud Vahemere vesikonnale.

Üks neist on Vahemere vesikonna koostööprogramm. Euroopa Liit otsustas uute Euroopa vahendite loomisega vahemikuks 2007–2013 arendada vankumatult koostöötegevusi Vahemere põhja- ja lõunakallaste vahel. Sel eesmärgil pani Euroopa Liit aluse Vahemere vesikonna ENPI programmile.

Milliste territooriumite suhtes seda programmi rakendatakse? Milliseid projekte võiks kaasrahastada, võttes arvesse seda, et me teame, et koostööprogramm rahastab 80% selliste koostööprogrammide kogukuludest, mis koosnevad partnerprogrammidest, mis esindavad vähemalt kolme kõlblikku riiki väga mitmetes valdkondades?

Itaalia ja Tuneesia ENPI piiriülese programmi teiseks osaks on vahemikuks 2007–2013 eraldatud kokku 25 191 miljonit eurot. Kõlblikud piirkonnad asuvad Itaalias ja Tuneesias. Korraldusorgan on Sitsiilia regioon koos Palermoga.

Itaalia ja Tuneesia piiriülese programmi eesmärk on aidata kaasa Tuneesia ja Sitsiilia piirkondade majanduslikule, institutsionaalsele ja kultuurilisele lõimumisele ühise kestliku arengu käigus ja piiriülese koostöö kontekstis.

Programmil on kolm prioriteeti. Esimene on regionaalareng ja regionaalne lõimumine. Teine on kestlikule arengule kaasaitamine põllumajandus- ja kalandusressursside ohjamise kaudu, loodus- ja kultuuripärandi kaitsmine ja parandamine ning taastuvate energiaallikate arendamise edendamine. Minu küsimus on järgmine: milliseid meetmeid on võetud kasutusele korallikaubanduse jälgimiseks, sest korallide puhul on tegemist kalandusressursiga, mida ähvardab väljasuremine ning millega kaubeldakse ebaseaduslikult?

Kolmas prioriteet on kultuuri- ja teaduskoostöö ning võrgustike toetamine, tihendades ühingute tasandil koostööd, ning koolitused ja noorte ning õpilaste vahetused. Minu küsimus on järgmine: kuidas tagame lisaks rahastamisele, et see inimeste vahetusprogramm teostub, võttes arvesse takistusi, mis tekkisid, kui Euroopa riigid hakkasid rakendama tagasisaatmise direktiivi ning väljastati Schengeni viisasid.

Konrad Szymański, *fraktsiooni ECR nimel.* – (PL) Pärast viimaste aastate kogemusi on selgeks saanud üks asi – piiriülene koostöö naabruskonna poliitika raames ei tööta. Seda ei ole saatnud edu. Kahtlemata peame määratlema kohustused individuaalsetele haldusinstitutionidele, mis tegelevad regionaalarengu, naabruskonna poliitika ja piiriülese koostööga. Kahtlemata peame midagi ette võtma oma menetlustega, sest hetkel peletavad

need piirkondi – nii Euroopa kui ka naabruspiirkondi – tegemast koostööd välissuhete peadirektoraadiga. Peame need institutsioonid üksteisele lähendama.

On veel üks probleem. Lisaks nendele vajalikele menetlusmuutustele peame midagi ette võtma ka naabruskonnasisesse suurema poliitilise läbipaistvuse loomise suhtes. Näeme selgelt, et Maroko ei ole just eriti rõõmus selle üle, et nad peavad tegutsema Ida-Euroopa riikidega samas poliitilises ja majanduslikus raamistikus. Näeme selgelt, et Venemaa soovib ühest küljest naabruskonna eeliseid, kuid teisest küljest kohtleb oma naabreid Euroopa imperialistidena. Igatahes julgustame teda ise, pakkudes talle pidevalt võimalust olla eriti eelistatud staatuses, näiteks moderniseerimispartnerluse raames.

Seega peame lahendama kaks probleemi: esiteks menetlusmuutused ja teiseks poliitilised muutused, et igäüks teaks, millel naabruse idee põhineb. Kas see on liikmelisuse asendus? Kas see on samm liikmelisuse poole või vastupidine samm Euroopa ja selle naabrusriikide poliitiliste suhete nõrgendamise poole.

Marie-Christine Vergiat, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Euroopa naabruskonna poliitika rakendamise hindamine ei ole üllatav. Need hinnangud on üpris head, võttes arvesse Euroopa juhtide muresid. Kõik on hästi. Kaubandus areneb, nii et kõige olulisem asi säilitatakse.

Sotsiaalsest ning demokraatlikust ja inimõiguslikust aspektist vaadatuna avalduvad selles hinnangus tõesti teatud kahetsusväärused, kuid öeldakse ainult, et puudused nendes valdkondades hoiavad tagasi majandusarengut ning – tsiteerin komisjoni enda hinnangut – nõustutakse, et sotsiaalne sidusus loob parema ärikliima.

Olen kindel, et keegi siin ei ole šokeeritud sellest probleemide lahendamise viisist. Isiklikult arvan, et see ütleb nii mõndagi selle Euroopa lõimumise kohta, mida Euroopa Liit püüab oma lähinaabritele peale suruda. See on topeltstandarditega Euroopa, kus meie kaaskodanikel on üha raskem ennast ära tunda ning iga valimiskorra järel on märgata nende hoolivuse vähenemist, kui nad ei pööra oma pilke äärmuslaste suunas ega hääleta nende poolt.

Jah, hinnang naabruskonna- ja partnerluspoliitikale ei ole nii karm, kui analüüsisime seda, kuidas on see poliitika parandanud mõju alla sattunud elanikkonna olukorda. Klaas ei ole pooltäis ega pooltühi, lugupeetud volinik. Kaal on kaldumas valele poole.

Millist tõelist edu on saavutatud demokraatia ja inimõiguste küsimuses? Minge rääkige nende inimestega, kes elavad nendel aladel ja isegi võitlevad demokraatia eest nendes riikides ning isegi riskivad oma eludega!

Millist edu on selles valdkonnas saavutatud Tuneesias? Kuidas saame kavandada tihedamat partnerlust riikidega, mis sõidavad avalikult teerulliga demokraatiast ja inimõigustest üle.

Sama puudutab Iisraeli. Miks ei kasuta Euroopa Liit ära seda erilist suhet, seda partnerlust, ning ei kasuta kogu oma mõjuvõimu, et sundida Iisraeli austama oma rahvusvahelisi kohustusi ning lõpetama Palestiina territooriumi okupeerimist. See on kestnud 45 aastat. Euroopa Liit peab oma hääle kuuldavaks tegema.

Miks ei käituta nii ka Marokoga, et lahendada Lääne-Sahara probleemi. Kuidas julgeb komisjon ette kujutada tihedamat partnerlust Liibüaga? Arvan, et tean vastust. Nad teevad seda selleks, et saaksid mängida Euroopa valvuri rolli. Tagasisaadetute saatus neid ei huvita.

Lugupeetud volinik! Varsti jõuab kätte 10. oktoober. 10. oktoober on surmanuhtlusevastane Euroopa päev. Tahan teha täna siin sümbolse avalduse: millal lõpetab Euroopa Liit meeste, naiste ja isegi laste saatmise tagasi nendesse riikidesse, sealhulgas sinna, kus endiselt rakendatakse surmanuhtlust? Millal nõutakse nendelt riikidelt vähemalt 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ratifitseerimist? Millal nõutakse nendelt riikidelt surmanuhtlusele moratooriumi kehtestamist?

Majandussuhted nende riikidega on olulised, kuid need on neile sama olulised kui meile. Need peaksid kasu tooma inimestele, mitte korrumpeerunud valitsustele. Millise mulje jätame Euroopast, kui eelistame pidevalt Euroopa majanduslikke ja julgeolekuga seotud huve demokraatia ja inimõiguste kontseptsioonile?

Kui Euroopa Liit selles küsimuses oma meelt ei muuda, siis ei tohiks me imestada, kui inimõiguste universaalsust hakatakse järk-järgult pidama uuskolonialismi vormiks, näiteks soov kehtestada nn Lääne mudelit. Vajame Euroopale paremat kujundit. Naabruskonna poliitika võib olla vahend selle saavutamiseks. Hetkel ei ole see nii ja mul on selle pärast väga kahju.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni EFD nimel*. – Austatud juhataja! Mida volinik küll mõtleb? Kas komisjon on viimased kaks aastat maganud? Siin me oleme: majanduslikus kitsikuses, hoolimata sellest, mida Herman Van Rompuy sel nädalal ütles. Miljonid on töötud, mõned uued liikmesriigid ei ole endiselt saanud lubatud finantspaketti ning Saksamaa on saanud miljardi euro suuruse arve, et garanteerida Kreeka majandust garanteerida.

Suurbritannias tõstab minu valitsus makse, külmutab avaliku sektori palkasid ja pensione ning kahandab hoolekande kulusid, leides samal ajal iga päev 45 miljonit naela selle koha jaoks siin. Ja nüüd soovite kulutada 1,1 miljardit eurot kitsikuses olevate Euroopa maksumaksjate raha programmile, millega aidata partnerriike Euroopa piiride lähedal.

Kas selle all peate silmas mõjukamat Euroopat või on see püüdlus tõmmata need riigid Euroopa Liitu? Minule tundub see impeeriumi rajamisena. Isegi José Barroso ise nimetas Euroopa Liitu impeeriumiks. Meile räägitakse, et ELi eesmärk on hoida ära sõdade tekkimist Euroopas, kuid ajalugu analüüsides selgub, et sõjad tekkisid impeeriumite ehitajate tõttu. Nüüd teete seda jälle uuesti. Kas te ei õpi mitte kunagi?

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Arvan, et kui mitmes Balkani riigis hakatakse enam-vähem avalikult väljendama kahtlusi nende endi liitumisperspektiivi suhtes, siis demonstreerib see Euroopa naabruskonnapoliitika nõrkusi, sest Euroopa perspektiiviga Lääne-Balkani riigid ja need riigid, millega ühinemiskõnelused on juba käimas, ei kuulu loomulikult selle naabruskonnapoliitika alla. Nagu me teame, siis sõltub ühinemisläbirääkimiste kulg loomulikult väga palju ühinemiskriteeriumite täitmisest. See on oluline, eriti kui võtame arvesse kiirustatud laienemist Bulgaaria ja Rumeeniaga.

Rahu Euroopa lävepakul on ELi jaoks aga kahtlemata olulisem kui rahu kaugel Afganistanis. Seetõttu peaksime minu arvates jälle kord suunama meie pingutused lahendamata konfliktidele meie piiridel ja Euroopas, mis hõlmavad meie naabreid.

Lisaks Balkani rahupüüdlustele on oluline ka suhete paranemine Venemaaga. See on veel üks riik, mis ei ole Euroopa naabruspoliitikasse kaasatud, kuigi tegemist on Euroopa jaoks olulise strateegilise partneriga – ja seda mitte ainult energiavarustuse kontekstis. Peame parandama oma suhteid Venemaaga praegu, enne kui saab tekkida järgmine Nabucco ja South Streami gaasitüli või konkurents, mis halvimal juhul võib põhjustada erimeelsuste suurenemist. Jääme veel pikaks ajaks Venemaa gaasist sõltuvaks. Nabucco ja tärned teistest

riikidest suudavad tõenäoliselt asendada ühe sõltuvuse teistega. Minu arvates oleks see halb.

Mitte mingil juhul ei tohi naabruskonna poliitika manduda ühinemise automaatseks ettevalmistuseks, luues vabakaubanduspiirkondi, et valmistuda vastu võtma õigustikku. Seetõttu tuleks minu arvates lõppude lõpuks peatada ühinemisläbirääkimised Türgiga, mis ei ole Euroopa riik, ning islamiseerumine, mis tõenäoliselt areneb edasi, tingituna kõige hilisemast põhiseaduslikust reformist.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head kolleegid! Antud teema on klassikaline näide regionaalpoliitika ja välispoliitika kattumisest. Seda arvesse võttes peame demonstreerima vajalikkust, mis võimaldaks meil rakendada regionaalpoliitikat, sh koos Euroopa Liidu sisese regionaalpoliitikaga, kuid samal ajal seda ka välispoliitika ideedega kombineerima. Tegemist ei ole kellegi vastu suunatud agressiivse käitumisega ning me ei räägi siinkohal ka tsoonidest, kus tahame ülemvõimu, vaid see on klassikaline näide valdkonnast, kus saame välja töötada strateegia, millega tunnistame, et piirialad on alati olnud konfliktitsoonid, sealhulgas ka Euroopa Liidus.

Kui me suudame piirialadega edukalt toime tulla, elimineerides vähemuskonfliktid ning sotsiaalsed ja majanduslikud lõhed, ning muudame seeläbi ülemineku sujuvamaks, siis laiemast välispoliitika perspektiivist vaadatuna kaasneks sellega märkimisväärne stabiliseerumine. Kui tihendame ka Euroopa Liiduna nende riikidega suhteid, siis tundub see minu jaoks oluline.

Lugupeetud volinik! Leian, et võttes arvesse kõike seda, mida peame veel arendama, nimelt naabruskonnapiolitika parem ühildamine ka strateegilise kontseptsiooniga ning tehnilistesse detailidesse takerdumise vältimine – ning mul on tunne, et see on teie töö eesmärk –, võib need mitmesugused võimalused, millega on veel vaja tööd teha, kombineerida üheks spetsiifiliseks kavaks. Seetõttu kutsun teid üles analüüsima seda ka strateegilise kontseptsioonina laiemas kontekstis ning võib-olla ka oma tiimis seda arvesse võtma. Me teeme teiega koostööd.

Selleks vajatava halduspaindlikkuse rakendamine on keeruline igasuguse juhtasutuse jaoks, sest mis kehtib ühe riigi kohta ei pruugi kehtida teise riigi kohta ning kui kaasame ka Venemaa, siis vajame võib-olla ka siinkohal paindlikku lähenemist, milleni ei ole võimalik jõuda kõikidele üheselt sobivad meetodiga. Ometigi võite olla kindlad selles, et me oleme valmis seda tegema. Kui esitate meile selles küsimuses oma hinnangu, mis on plaanitud selle aasta lõpuks, oleme rõõmuga nõus oma seisukohta kas arutlusel või muud moodi avaldama, et meil oleks võimalik töötada välja liidu jaoks ühine strateegiline kontseptsioon, millest oleks kasu elanikel mõlemal pool piire.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Volinik Füle! Nõustun nende kaasparlamendiliikmetega, nagu enne mind sõna võtnud Elmar Brok, kes väidavad, et piiriüleses koostöös peitub märkimisväärne potentsiaal. Olin oma riigi parlamendis Ungari-Serbia piiriala valimisringkonna esindaja peaaegu 15. aastat, õigemini sattusin oma töö tõttu selle ala lähedale. Tean omast käest, et piiriüleses koostöös on palju potentsiaali. Eksisteerib lihtne vastuolu, sest hoolimata Ungari ELi liikmelisusest pakub regionaalkoostöö Euroopa Liidus väga vähe võimalusi Ungari ja selle Serbia provintsi, Vojvodina koostööks. Meil on oluline vastuolu, volinik Füle, mille üle on täna arutletud: sellised riigid nagu Serbia, mis sooviksid Euroopa Liiduga ühineda, ei saa enam selles raamistikus osaleda, kuigi teisest küljest on meie jaoks väga oluline, et Lääne-Balkani riigid muutuksid meile lähedamaks, et lihtsustaksime koostööd Rumeenia ja selle Lääne-Balkani naabrite vahel ning Ungari ja

selle Lääne-Balkani naabri Serbia vahel. Seetõttu on siinkohal tegemist põhiprobleemiga ning nõustun Elmar Brokiga, et terve poliitika strateegia tuleks üle vaadata. Tõehhina olete hästi kursis Kesk-Euroopaga, Balkani piirkonnaga ja Ida-Euroopaga, meie idanaabritega. Potentsiaali on siin palju. See on väga oluline ka rahvusvahemuste küsimuse kontekstis, nagu Elmar Brok mainis. Piiriülene koostöö ei ole vajalik mitte ainult sellepärast, et see on ainukene viis lahendada teatud keskkonnasaastamise probleeme ja see kehtib Balti riikide, Doonau jõe äärsete riikide ja Musta mere piirkonna kohta. See on oluline ka rahvuskogukondade suhete kontekstis, näiteks siis, kui on tegemist teises riigis elavate rahvusvahemustega. Ungari puhul hõlmab see näiteks 180 000 ungarlase suhteid, kes elavad Ukrainas ja Ungaris, või ukrainlaste suhteid, kes elavad Ungaris ja Ukrainas. Sama kehtib Vojvodina ja serblaste kohta. Regionaalkoostöö potentsiaal regiooni stabiliseerida on märkimisväärne, kuid me ei kasuta seda võimalust veel ära. Soovin, et Štefan Füle, keda usaldan täielikult, vaataks oma varasema kontseptsiooni selles valguses üle, ning usun, et tulevikus on meil palju laiem naabruspoliitika, mis esindab Euroopa Liidu huve paremini.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Piiriülese koostöö programmid on ja saavad ka edaspidi olema väga olulised ELi piirialade koostöö parandamisel ja tihendamisel. Nende programmide juhtimine välissuhete alt on aga osutunud problemaatiliseks ning juhtimisel ei võeta alati arvesse piiriülese koostöö eriomadusi. Tundub, et võiks kaaluda, kas tulevaste rahastamisraamistike käigus võiks programmide juhtimist viia muu seas ka regionaalpoliitika peasekretariaadi alla, kohaldades näiteks regionaalarengukomisjonis hästi töötavaid juhtimisprintsippe.

Venemaad nähakse nendes ENPI programmides võrdse partnerina. Hetkel on Venemaa minu teada ainukene arenguabi komiteesse mittekuuluv riik, kelle programme juhitakse endiselt EuropeAidi peadirektoraadist. Küsimus ongi see, kas organisatsioonil on piisavalt Euroopa regionaalkoostöö kogemust?

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument, sealhulgas selle piiriülene koostööprogramm, on väga oluline ühenduse algatus, mis kombineerib rahvusvahelise ja regioonidevahelise koostöö funktsioone. See vajab meie jätkuvat tuge, kuna võimaldab tõmmata lähemale Euroopa Liidu välispiiride lähedal asuvaid regioone. Eeltingimus on aga see, et instrumendi menetlusi parendatakse ning selle funktsioneerimiseks kehtestatakse selged mõistetavad reeglid.

Hea on see, et enamik instrumendi raamistiku ressursidest on eraldatud koostööks Euroopa riikidega, st Ukraina ja Valgevenega. Selles kontekstis peaksime avaldama Valgevene ametkondadele suuremat survet, et nad lõpuks märkaksid kodanikke, kes tahavad pluralismi ja demokraatiat. Positiivsed märguanded režiimilt reformide rakendamise valmisoleku kohta võimaldaksid täielikult kasutada 228 miljonit eurot, mis leppe raames on eraldatud, ning see võimaldaks Valgevenel idapartnerluse raamistikus täieulatuslikult koostöös osaleda. Kui aga Lukašenka režiim ei ole koostööks valmis, võiksime kaaluda nende vahendite liigutamist Ukraina regionaalkoostöö programmi.

László Surján (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Volinik väitis, et riikide põhihuvid takistavad teatud riikidega soovitud koostöö arendamist. Nõustun, et sellised huvid võivad eksisteerida, kuid arvan, et valitsused on oma riiklike põhihuve valesti tõlgendanud pigem vastandumist kui koostööd silmas pidades. Selline riigi rolli tõlgendamine on selgelt vastuolus mõlemal pool piire elavate kodanike huvidega, kes loomulikult eelistavad koostööd.

Tuletagem meelde Jean Monnet'i sagedasti tsiteeritavat ütlust, et võime ehitada liite rahvaste, kuid mitte riikide vahel. Seda suunda peame järgima. Olukorra teeb veelgi keerulisemaks asjaolu, et üpris suur arv Euroopa kodanikke elab väljaspool meie piire, see tähendab, väljaspool Euroopa Liidu välispiire, näiteks Moldovas. Ei ole kahtlust, et Rumeenia ja Moldova koostöö on ülioluline ning see parandab ka kahe riigi vahelisi suhteid.

Lugupeetud volinik! Ma ei usu, et ainult valitsuse valestitõlgendatud ja poliitilised tegurid takistavad selle meetme täiuslikku ja harmoneeritud kasutamist. Arvan, et administratiivne pool tuleks samuti põhjalikult üle vaadata ning ka selles valdkonnas tuleks edeneda. Ootame seda komisjoni ülevaadet ning eriti oluline saab olema selle programmi efektiivsus. Me kulutame Euroopa kodanike raha ning saame seda kulutada puhta südametunnistusega ainult siis, kui programmid on tõhusad ja tulemuslikud. See on väga oluline teema. Piiriülese koostöö seisukohalt ei soovi me meie piiride taga elavatele inimestele saata sõnumit, et soovime neid impeeriumiga liita. Tegelikult on meie sõnum see, et kuulume ühel või teisel viisil kokku ning meid eraldav ei ole mingi läbimatu Suur Hiina müür ning ka nende elu võib kahepoolse koostöö tulemusena paraneda.

Ilmselt ei ole me kunagi lõplikult fikseerinud Euroopa Liidu välispiire, mis tähendab, et teoorias on üks alati avatud. Loomulikult ei ole see avatud tervele maailmale, kuid antud juhul räägime ainult spetsiifilistest juhtudest, inimestest ja perekondadest, keda seob vastastikku ajalugu. 20. sajandil liikusid piirid palju. Slovakkia ja Ukraina piiril on üks küla, mis on keskelt pooleks jagatud, sest sinna tõmbasid piiri Stalini jalaväed. Sellise keerulise ajaloopärandi tõttu on oluline, et see Euroopa Liidu programm edendaks efektiivselt kodanike huve ja annaks tulemusi.

Carl Haglund (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Nagu varem praeguses arutus mainiti, otsustas Venemaa Euroopa naabruskonna poliitika raames koostöös mitte osaleda tõenäoliselt seepärast, et ta tundis, et teda ei kohelda piisavalt austusväärset viisil. Selle asemel töötasime välja selle strateegilise partnerluse, mis kahjuks ei tööta nii nagu peaks. Volinik Štefan Füle mainis enne, et ta ei plaani Läänemere programmis muudatusi teha, ning eeldan, et see on otsene tagajärg, mis on tingitud meie ebaõnnestumisest koos Venemaaga projekte käivitada. See on väga murettekitav.

Koostöö Venemaaga ei ole lihtne. Olen pärit Soomest ja olen sellest väga teadlik. Siiski on koostöö võimalik, kui läheneme Venemaale õigest suunast, teisisõnu austusega, ja kui mõistame, et Vene kultuur erineb meie omast vähe. Julgeksin pakkuda, et komisjonil on arenguruumi, mis puudutab teadlikkust Venemaast ja suhtumises Venemaasse. See on väga oluline, et suudaksime alustada koostööd Venemaaga. Peame ainult pilgu heitma Läänemere strateegiale, mille suhtes on Venemaa võetud hoiak mitmest aspektist väga oluline. Selles suhtes ootan komisjonilt mõnda head ideed.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Senini on idapartnerlus esimene ja ainukene välispoliitiline algatus minu riigist Poolast, mille on heaks kiitnud Brüssel ja Euroopa Ühendus. Selle tõeline poliitiline mõte on meelitada kuus Nõukogude Liidu järgset riiki Euroopa Liitu. Programmi asutamisdokumentides ei ole seda mainitud, kuid on hästi teada, et see on programmi mõte.

Plaanile pandi alus õigel ajal. Kaks kriisi, esiteks Gruusia kriis ja seejärel Venemaa ja Ukraina gaasikriis, demonstreerisid ELi juhtidele, et tasub huvituda Liidust ida poole jäävast Euroopa osast. Detsembris eraldas komisjon selleks 600 miljonit eurot. Praegu on aga entusiasm vähenemas ning isegi siin istungisaalis esitatakse küsimusi idapartnerluse olemuse kohta. Saksamaa sotsialistide esindaja väitis, et kuna sakslased eraldavad Kreekale miljoneid

eurosid, siis ei ole Nõukogude Liidu järgsete riikide toetusprogrammil mõtet. See oleks umbes sama, kui küsiksime, et kas peame jalga panema sokid või saapad. Need ei ole võrreldavad, sest vajame neid mõlemaid.

Euroopa ei ole ainult äri, kapitali vahetamine või sektoritevahelised liikumised. See tähendab ka vabaduse armastust. Euroopa võlgneb raudse eesriide taha 50 aastaks jäänud Nõukogude Liidu järgsetele riikidele vabadusse ja tsivilisatsiooni viiva tee, mis peaks idapartnerluse programmi arendamisega saavutatav olema. Seetõttu, nähes, et esile on kerkimas konkreetsed kahtlused, mis on seotud protseduurilise paindlikkuse puudumise ning spetsiifiliste projektide rakendamisest tingitud probleemidega, peaksime tõsiselt kaaluma instrumendi ülevaatust, et paberile kirjutatud ilusad sõnad realiseeruks ka reaalseks tegevustes, kuna selline tegutsemine on tõesti kasulik.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Täna teid lahkuse eest austatud juhataja! Keegi mainis, et piirid on ajaloo loodud haavad. Sellegipoolest on piirid vajalikud. Kõigel on piirid ning loomulikult peavad piirid olema ka Euroopa Liidul. Ma olin ning olen endiselt üks laienemise juhtivaid propageerijaid. Kagu-Euroopa tuleb Euroopa Liiduga võimalikult kiiresti liita. Peame aga mingil hetkel selle lõpetama. Peame vormima vajalikud piirid võimalikult talutavalt ja tõhusalt. Piirid ei või olla äkilised ja need ei või inimesi jagada. Need võivad selle asemel inimesi ühendada, kuid need on mõistlikult ja etapiliselt rajatud. See on naabruskonna poliitika nii Vahemere ääres kui ka idas, vähemalt minu arusaamist mööda.

Olen aga väga rahul, et Praha tippkohtumise järgselt, mis oli eesistujamaa Tšehhi üks saavutusi, kuigi ülejäänud aeg oli väga heitlik, on hakatud tõeliselt eristama Vahemere ja meie idanaabrite poliitikat. Tegemist on vana palvega, mida meie siin parlamendis ja ka mina, oleme korduvalt esitanud. Usume, et see on samm õiges suunas, sest eri probleeme tuleb erinevalt lahendada.

Seetõttu tuleks neid kolme koostöövormi, koostöö Venemaaga, eelistatav koostöö meie idanaabritega ja spetsiaalne koostöö Vahemere piirkonnas, käsitleda eraldiseivate instrumentidena, millel on üks ja sama eesmärk. Kui tekib küsimus, kes peaks nende instrumentide eest hoolt kandma, siis vastus on komisjon ja parlament ehk teisisõnu tõelised ühenduse institutsioonid, eriti volinik Štefan Füle, kes minu arvates teeb sellega suurepäraselt tööd.

Charles Tannock (ECR). – Austatud juhataja! Euroopa naabruspoliitika endise raportöörina parlamendi eelmises koosseisus juhin volinik Štefan Füle tähelepanu sellele, et olen endiselt skeptiline, kas tõesti on võimalik siduda Marokot ja Moldovat ühe poliitilise raamistiku alla. Osaliselt peegeldavad minu muresid idapartnerluse areng ja Euromed/Barcelona protsess.

Loomulikult loodan endiselt, et ühel päeval saavad Ukraina, Moldova ja demokraatlik Valgevene Euroopa Liiduga ühineda. Sellest hoolimata leian, et tuleb eraldada rohkem ENPI vahendeid piiriüleseks tegevuseks, et lahendada selliseid küsimusi nagu püsivad konfliktid Transnistrias ja Mägi-Karabahhis. Viimase puhul on tegemist regiooniga, mis teeb mulle eriti muret, sest see ei ole komisjonilt üldse rahastust saanud. Praegu valitseb tõeline oht, et Mägi-Karabahi pärast hakkavad pinged kasvama või isegi Armeenia ja Aserbaidžaaani sõjategevus lahvatab uuesti, eriti nüüd, kui Aserbaidžaan on naftadollaritest üle ujutatud.

Lõunadimensioonis võiksid Lääne-Sahara küsimuse lahendamine ning religioosse fundamentalismiga võitlemine, eriti ilmalikes riikides, nagu Egiptus ja Tuneesia, olla samuti

valdkonnad, mille puhul võiks piiriülene koostöö prioriteediks muutuda. Kahjuks on enamiku Euroopa naabruskonna poliitiliste riikide jaoks kõige olulisem säilitada Brüsseliga kahepoolsed ELi suhted ning omavahelisest lõimumisest või piiriülesest koostööst huvitatakse vähe või ei huvituta üldse.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Heanaaberlikud suhted on rahvaste sündsaks kooseksisteerimise alus. Rahvaste ja naabrusriikide suhete parandamisele investeeritavad rahalised vahendid toovad endaga kaasa parema kaaseksisteerimise ning rahu nendes piirkondades ning seda hästi ära kasutades ka majanduskasvu, mida kiirendab suurem naabrussuhete usaldus ning suurem koostöö ühistes projektides.

Piiriülese koostöö või Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi abi vormid peavad olema paindlikud, et peegeldada antud piirkonnas või regioonis Euroopa poliitikat. Rakendamise perspektiivist lähtuvalt on oluline individuaalsete projektide ettevalmistamise ja teostamise protsessi võimalikult palju lihtsustada ning meie jaoks on oluline võimalus objektiivselt hinnata igal ajal kulutatud vahendite kasutamisest saadud reaalseid kasusid. Kindlasti ei saa me universaalsesse mudelisse suruda suurt hulka iseloomult erinevaid projekte – Läänemerest Vahemereni välja – ja seetõttu peab süsteem suutma teatud määral olla avatud mingi kindlaksmääratud piirkonna koostöövormide spetsiifilistele vajadustele.

Pärast mineviku kogemuste õiget hindamist ärgem seetõttu kartkem ka eksisteerivate mehhanismide kaasajastamist ja parandamist! Selles küsimuses on teil meie toetus, lugupeetud volinik.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Kasutan seda võimalust, et juhtida tähelepanu Rumeenia, Ukraina, Moldova vabariigi ühisele 2007.–2013. aasta tegevuskavale. Programmi rahastab EL läbi Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi. Chişinău kohalik omavalitsus esitas kolm projekti, mis puudutasid avalike kohtade valgustust, taastuvate energiaallikate kasutamist ning looduskeskonna parandamist ning need läbisid valikuprotsessi esimese etapi alles aasta pärast, mis juhib tähelepanu üleliigse bürokraatia probleemile.

Kuigi olukord on juba paremaks muutunud, tuleb kasutusele võtta lisameetmeid. Arvan, et vaja on lihtsustada menetlusi Euroopa vahenditele juurdepääsuks; laiendada valdkondi, mille raames piiriülese koostöö programmi rakendada saab ning määrata projektide hindamistele ajapiirid. Seetõttu leian, et tulevikus peab Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi rakendamine piiriülese koostöö valdkonnas põhinema tõhususe ja järjepidevuse printsiipidel.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Austatud volinik! Leian, et liidu laiendamine ida poole, teades, et teate selle kohta palju ning teil on sellest hea ülevaade, on üks olulisimaid Euroopa Liidu kohustusi. Seda seetõttu, et see ei ole seotud mitte ainult meie moraalse kohustuse, vaid ka meie poliitilise huviga, ning kuna poliitilise ja majandusliku stabiilsuse ning poliitilise läbipaistvuse sfääri laiendamine ida poole on meie huvides, pean silmas nende huve, kes juba on Euroopa Liidu liikmed.

Tegelikult on siin juba arutletud selle üle, et Euroopa Liit võiks laieneda, hõlmates ka selliseid riike nagu demokraatlik Valgevene, Ukraina ja Moldova, kuid ka Gruusia ja teiste Nõukogude Liidu järgsete riikide hõlmamine on kogu Euroopa Liidu ja nende riikide huvides, mis hetkel Euroopa Liidus ei ole. Usun, et kõik parlamendi poliitilised fraktsiooni toetavad teid, et kindlustada võimalikult kiire ja efektiivne lõimumine.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Kui kõige hilisema valitsuse vahetus Kiievis, Ukrainas aset leidis, märkasid ja jälgisin tähelepanelikult, kuidas

Vene ja Ukraina salateenistuste mõju kasvas, ning nägin, kuidas mõningal määral tekkis isegi vastastikuseid suhteid.

Ukraina asub Euroopa Liidu ja Venemaa vahel. Ajalooliselt on loomulikult kõigile teada tugevad Venemaa mõjud Ukrainale, kuid sellist arengut märgates tekkis mõte – ja see oleks ka minu küsimus teile –, et kui tugevasti võib Euroopa naabruskonna poliitika põrkuda ühe tõsise probleemiga, mille moodustab Venemaa mõjuvõimu kasv Kiievis ja Ukrainas. See kehtib just Ukraina läänemeelsemate jõudude suhtes.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Piiriülene koostöö on üks olulisimaid vahendeid ühtse laiendatud eralduspiirideta Euroopa loomisel. Selles on olulist rolli mänginud ka ühine tegevuskava, Euroopa naabus- ja partnerlusinstrument ning Rumeenia, Ukraina, Moldova piiriülese koostöö 2007.–2012. aasta programm, mille raames on saadaval üle 126 miljoni euro.

ELi liikmesriigina aitab Rumeenia seda programmi rakendada koostöös kahe idapartnerluse projekti riigiga. See võimaldab pakkuda vahendeid konkreetset meetmete jaoks, et saavutada Euroopa naabruskonna poliitika eesmärgid. Programmi rakendamist, mis on endiselt väga keeruline protsess, lihtsustab sellel aastal Rumeenia ja Moldova vabariigi kohaliku piiriliikluse leppe jõustumine. Samasuguste lihtsustavate võimalustega võiks aluse panna sarnasele leppele Rumeenia ja Ukraina vahel.

Lisaks aitavad edusammud idapiiri kontrollimisel Rumeenial valmistuda läheneva Schengeni ala liitumisega. Lõpetuseks, kuid mitte vähemtähtsana ütlen, et praegu ELi ettevalmistatav Doonau strateegia võib anda uue tõuke Moldova vabariigi ja Ukraina piiriülesele koostööle. See on näide sellest, kuidas regionaalpoliitika ja välispoliitika võivad üksteist laitmatult täiendada ning alati häid tulemusi saavutada.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Kui soovite tõepoolest teada, mida keegi plaanib, siis peate teda kuulama, kui ta teile räägib, mida ta ei kavatse teha.

Euroopa Liidu kirjeldus oma naabruskonna poliitika kohta on umbes sama, kui kahtlase oleku ja maiustustega vanamees püüab selgitada, kui süütud tema motiivid on. Euroopa naabruskonna poliitikas on kirjas, et selle mõte *ei ole* Euroopa Liidu liikmelisus. Meil on aga ka mõned maiuspalad: majanduslik ja sotsiaalne koostöö ning arengu tegevuskavad, mis aitavad kaasa partnerriikide jätkusuutlikule arengule.

Tuleb rõhutada, et Euroopa Liidu motiivide puhul ei piisa laitustest, mis on sama süütud kui kahtlase olekuga vanamehe motiivid. Euroopa Liit *ei* soovi naaberriikide üle ebasüüdsatel eesmärkidel võimu võtta. See tahab lihtsalt jagatud väärtustest rääkida. Inglise õiguses on selle jaoks eraldi termin: peibutamine.

Mul on teile edasi öelda soovitus naaberriikidelt: ärge rääkige komme pakkuvate võõrastega! Hoidke oma suveräänsuse süütust ja ärge laske ennast kallutada oma riiki reetma, isegi kui seda üritavad kõige süütumate motiividega inimesed.

ISTUNGI JUHATAJA: Rainer WIELAND

asepresident

Jan Kozłowski (PPE). – (PL) Alustuseks tänan volinikku tema faktidel põhineva ettekande eest ja olen veendunud, et mitte ainult komisjoni koostatud analüüs, mis käsitleb vahemikus 2007–2009 omandatud kogemust, vaid ka tänane arutelu aitab kaasa Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumenti piiriülese koostöö strateegiliste eesmärkide paremale elluviimisele.

Ma ei räägi menetlusmuutustest ja nende lihtsustamise olulisusest, kuna vähemalt kolm eelkõnelejat on sel teemal juba sõna võtnud. Võttes aga arvesse asjaolu, et oluliseks teguriks Euroopa vahendite otstarbekal kasutamisel on asjakohase haldusvõimekuse loomine nii regionaalsel kui ka kohalikul tasandil, sooviksin teada, kuidas plaanib komisjon toetada Euroopa Liidu regionaalsete ja kohalike sõltumatute juhtorganite koostööd Euroopa instrumendi raamistiku partneritega ning eriti idapartnerluse riikidega.

Teiseks, kuna komisjoni esitletud piiriülese koostöö eesmärgid on pikaajalised, sooviksin küsida, kuidas võiks see programm kasvatada noorte mobiilsust. Nagu me teame, on see eesootavate aastate eelarveprojekti üks olulisimaid prioriteete ja efektiivne viis Euroopa Liidu ja nende naaberriikide koostöö tihendamiseks.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Euroopa Liit on pidevalt propageerinud Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi finantspaketi suurendamist. Selle elluviimist takistavad aga tõkked, mis on tingitud keerulistest menetlustest ja paindlikkuse puudumisest Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi rakendamise õigusnormides, mis takistavad pakkumiskutsete esitamist. Kutsun komisjoni üles pakkuma igakülgset abi nendele riikidele, mis ei ole suutnud selle instrumendi raames eraldatud eelarvet ära kasutada, ning kordama selle kuu ettepanekut.

Väga oluline on ka, et selle instrumendi tarbeks assigneeritud eelarvevahendid, mida ei ole veel ära kasutatud, kantakse üle teise piiriülese koostöö programmi. Loomulikult tuleb vältida kahekordset rahastamist piiriülese koostöö programmide ning teiste Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendiga seotud programmide kaudu.

Lõpetuseks tänan volinikku pingutuste eest ELi ja Moldova vabariigi suhete suunal!

Michael Gahler (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Kindlasti nõustume kõik, et võttes arvesse suurust ja olulisust, on Ukraina kõige olulisem riik, mis meie naabruskonna poliitika alla kuulub, ja ma olen tõesti jahmunud selle riigi viimaste kuude sisepoliitilisest arengust. See on tõesti samm tagasi – hämmastavalt kiire taasnõukogustumine. Eelmisel nädalal, kui Viktor Janukovitš Brüsselis oli, ei kajastunud see märkimisväärne huvi, mida tõesti peaksime selle riigi sündmuste vastu tundma, aga avalikes avaldustes – vähemalt nii palju, kui mina tähele panin.

Kohalike valimiste seadusi manipuleeritakse sellisel viisil, et poliitilise pluralismi kindlustamine ei ole enam võimalik. Uue seaduse alusel registreeruvad parteid ei saa enam lube. Salateenistus on jälle üle võtmas oma vana jälestusväärset rolli. Ma olen väga mures ning arvan, et praeguse valitsuse tehtud suulised avaldused Euroopa kohta on ainult sõnad ega peegelda reaalsust. Mida plaanite ette võtta, et Ukrainale oma seisukoht selgelt teada anda?

(Aplaus)

Štefan Füle, komisjoni liige.

– Austatud juhataja! Head parlamendiliikmed! Ma ei kõneta teid esimest korda, kuid esimest korda olen saanud palju küsimusi, mis tegelikult lähevad kaugemale lähteküsimuse raamistikust.

Ma tunnustan seda ning loodan, et suudan selgust tuua.

Tulles tagasi meie esialgsete küsimuste juurde, millega oma arutelu alustasime, siis nõustun täielikult nendega, kes leiavad, et piiriülene koostöö on viis, mille abil piire võimalikult

palju vähendada, eriti kui räägime inimestevahelistest kontaktidest. Seinte aeg kuulub minevikku ja piiriülese koostöö programmid panustavad sellesse fakti märkimisväärselt.

Alustan eri etappide ajastamisega. Mainisin juba oma avalduses, et komisjon on koostamas piiriülese koostöö programmide vahearuanne, mis saab valmis 2010. aasta detsembris. Mis puudutab ENPI määrust, siis see vaadati üle 2009. aastal ENPI vahearuanandes. Kõigi finantseraldiste kohta toome selguse aasta lõpuks ning seejärel esitame õigusakti ettepanekud nn ENPI II kohta järgmise aasta lõpuks, kuigi see puudutab juba tulevikku, mis järgneb pärast 2013. aastat.

Sellega seotud probleem, ja see on meie praegune olukord, mis puudutab vahendeid ja Venemaad, võin öelda, et oleme graafikus, võttes arvesse raskusi, mida enne mainisin. ELi vahenditega seonduv on graafikus. Tekkinud on väikesed viivitused Venemaa raha lisamisega, mis on tingitud nende tehnilistest probleemidest, kuid need peaksid varsti laheneda.

Elmar Brokil on täiesti õigus, mis puudutab seda, kuidas tuleks kombineerida ELi regionaalpoliitikat ja territoriaalset koostööd ELi välispiiridel. Ma ei oleks seda ise suutnud paremini sõnastada. Meie instrumentide eesmärk on muuta see koostöö võimalikult lihtsaks, ühendades regioone ELi liikmesriikides ja meie partnerriikides. Siinkohal leian, et meie tänane arutelu ei peaks olema eraldiseisev sündmus, vaid loodetavasti on see paljudele teist tihedama koostöö impulsiks. Olen kuulanud paljusid esindajaid, kellel on selles valdkonnas laiaulatuslik kogemus, nii et olen valmis kasutama kõiki saadavalolevaid suhtluskanaleid, olles samaaegselt ka loominguine ja kasutades mõnda mitteametlikku kanalit, et seda kogemust maksimaalselt ära kasutada, sest on oluline, et läbiksime edukalt just selle piiriülese koostöö probleemi reaalsuskontrolli.

Ometi on oluline, et me läbiksime edukalt ka naabruspoliitika reaalsuskontrolli, ning tunnustan seda, et paljud teist selle probleemi tõstatasid. Olete kindlasti teadlikud, et koos Catherine Ashtoniga, kes on Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni asepresident, oleme käivitanud meie naabruskonna poliitika ülevaatusprotsessi. Viimane naabruskonna pakett, mille me kevadel esitasime, andis hinnangu mitte ainult eelmise aasta saavutustele, vaid kõigi viie aasta saavutustele.

Koos Catherine Ashtoniga leidsime, et see on suurepärane lähtepunkt mitmete küsimuste analüüsimiseks. Need küsimused on järgmised. Kas meie poliitika on õige? Kas me liigume õiges suunas? Kas meie partnerid tunnevad, et nad omavad seda poliitikat? Kas meie instrumendid on õiged? Kas meil on vajalikke vahendeid? Ja veel, et kas me räägime naabruskonna poliitikast endiselt kui instrumendist ja määratleme naabruskonna poliitika eesmärgina rahu, stabiilsuse ning jõukuse tagamist Euroopa Liidu piirialadel?

Kas me ei peaks hakkama arutlema vähemalt nende küsimuste üle: kas sellel poliitikal on lõpp? Kas saaksime defineerida lõppeesmärgi? Kas on midagi, mis muudaks meie partneritele töö ja koostöö meiega atraktiivsemaks? Need on küsimused, millele oleme hakanud tähelepanu pöörama koos liikmesriikide, partnerriikide, mõttekodade ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning loomulikult koos teiega. Teeme praegu koostööd väliskomisjoni esimehega, et leida sobivaid kuupäevi ja aegu. Selle teema puhul püüan jälle loomunguliselt kasutada teiega suhtlemiseks mitteametlikke kontakte, kuna see on väga oluline teema, ja loodan väga, et esitledes järgmise aasta kevadel uut naabruskonna paketti, oleme valmis jagama oma partneritele ja ülejäänud maailmale ülevaatuspoliitika tulemusi.

Ülevaatuspoliitika ei keskendu ainult nendele kolmele sambale, millest me praegu teadlikud oleme: poliitiline assotsieerumine, majanduslik lõimumine ja mobiilsusküsimus. Kindlasti keskendume ka sellele, kuidas meie väärtused selles uues poliitikas kajastuvad, kuidas saame oma seisukohta inimõigustest ja põhivabadustest kindlamaks muuta ning seda mitte ainult teatud naabruskondades, vaid kõikjal. Lisaks on meil selliste riikide nagu Ukraina ja Tuneesia ning mõne teise riigiga vaja arutleda konkreetsete probleemide üle. Pühendumus on aga see, mis toob meid arutelulaua äärde, ning meie abi ja pealekäimine nende rollide jätkumiseks aitab nendel riikidel jõuda sobivale tasemele.

Jätkates austatud parlamendiliikme Bastiaan Belderi esitatud Venemaa ja Ukraina küsimuse teemal, siis lisaksin vaid seda, et loodan väga, et meie ja partnerite, eriti Ukraina koostöö aluseks ei oleks konkurents mingi kolmanda riigiga ning et lähenemisviis ei oleks nn nullsummaga mäng, vaid olukord, kust võidavad kõik, mis parandaks olukorda terves regioonis.

Olen kindel, et ma ei ole jõudnud kõikidele teie küsimustele vastata, kuid vaatan need üle piiriülese koostöö programmi poliitika ülevaatus käigus ning leian ka viisi, kuidas neile kirjalikult vastata, sest leian, et need on olulised ja me peaksime selle ülevaatusprotsessi käigus nende juurde tagasi pöörduma.

Vastan veel ühele spetsiifilisele küsimusele, mis puudutab nende programmide liigutamist välissuhete peadirektoraadist regionaalpoliitika peadirektoraati. Ma ei arva, et see lahendaks probleeme, mida alguses mainisin. Vastupidi, see tähendaks, et eksisteerivat välispoliitika probleemi eirataks, ning olen kindel, et praeguses raamistikus on palju tahet, et leida viis, kuidas programmid paremini toimima panna.

Täna teid väga selle teema üle arutlemise eest! Suur tänu paljude heade ideede eest, mida hakkame ka koos teiega arutama, kui tegeleme selle naabruskonna poliitika ülevaatusprotsessiga!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Dominique Baudis (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Piiriülene koostöö on meie naaberriikide jaoks väga oluline. Kuidas saab majandus olla edukas ja jätkusuutlik, kui piirid on kinni? See võimaldab teostada paremat piirikontrolli ning intelligentset rändevoogude ohjamist. Ometigi ei tea mõned meie naabusregioonid, näiteks Magrib, kuidas koostööd teha. Enamiku juhtude puhul, kui piiriülene koostöö meie naabrite vahel on ummikus, on nende olukordade taga lõpetamata konflikt, millel on pikk ajalugu. Loomulikult on väga oluline, et annaksime oma naabritele koostöö ressursse. Et eraldatud eelarvetest oleks tõesti kasu, vajame siiski Euroopa Liidu ehk teisisõnu teie, volinik Štefan Füle ja eriti paruness Ashtoni kohalolekut poliitilisel areenil. Liit peab olema nähtaval, et tal oleks mõju, teda võetaks kuulda ning austataks. Vastasel juhul on Vahemere Liit määratud hukule. Lisaks tekib Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi raames rohkelt dokumente ning selle tulemusena kannatab ta enda keerulisuse või isegi läbipaistmatuse all. Parlamendil ei ole peaaegu üldse õigust näha strateegia dokumente ja riiklikke sihtprogramme. Meiega tuleks sagedamini nõu pidada ja meid tuleks rohkem kursis hoida ning menetlus peab lihtsustuma.

3. Laogai laagrites valmistatud kaupade import ELi (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus Laogai laagrites valmistatud kaupade ELi importimise kohta.

Štefan Füle, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Lugupeetud parlamendiliikmed! Selle küsimuse käigus esilekerkinud probleem on tõesti seotud põhiliste inimõigustega, mis on Euroopa Liidu tuumväärtused ning ka liidu välistegevuses väga olulisel kohal.

Kinnitan teile, et komisjoni jaoks on väga olulised nii inimõigused kui ka Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peamised konventsioonid, sealhulgas sunniviisilise töö oma. Samaaegselt olete kindlasti teadlikud, kui delikaatne see teema meie Hiina suhete seisukohalt on.

Komisjon nõustub täielikult Euroopa Parlamendiga, et Laogai süsteem on täielikult vastuolus universaalselt heakskiidetud inimõiguste mõistega ning ka Hiina eesmärkidega saada tänapäevaseks ja arenenud ühiskonnaks. Selle süsteemi säilitamine on ka täielikult vastuolus Hiina lubadusega ratifitseerida kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, mille ta allkirjastas 12 aastat tagasi.

Euroopa Liit seisab tõepoolest silmitsi probleemiga, et Laogais valmistatud kaubad, mis valmistatakse samadel tingimustel, mida me hukka mõistsime, võidakse importida Euroopa Liitu. Väga keeruline on aga täpselt kindlaks teha, kas ja millised Hiinast Euroopa Liitu imporditud tooted on valmistatud Laogais.

Vastuseks Euroopa Parlamendi ning ka kodanikuühiskonna organisatsiooni varasematele päringutele võin öelda, et Euroopa Liit on viimastel aastatel Hiinaga pidevalt selle teema üles võtnud, eriti kaks korda aastas toimuvate inimõiguste dialoogi kontekstis.

Selles kontekstis on Euroopa Liit rõhutanud, et Laogai süsteem rikub kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti mitmeid artikleid ja eriti artiklit 8, mis keelab sunni- või kohustusliku töö, ja artiklit 9, kus on kirjas, et kedagi ei tohiks korraliku kohtuistungita vangistada.

Senini on Euroopa Liit eelistanud Hiina puhul kasutada positiivsete suhete lähenemist, selle asemel et kehtestada impordikeeldu. Peame aga tunnistama, et sellisel lähenemisviisil on oma piirid, mis ei ole senini Hiina poliitikas Laogai küsimuses märkimisväärsed muudatusi kaasa toonud.

Peame ka tunnistama, et Hiina ei ole ainuke riik, kus vangide tööjõuna kasutamise küsimus on mureallikas. Komisjon on seega valmis uuesti üle vaatama viisi, kuidas kõige efektiivsemalt rakendada survet riikidele, mis kasutavad vangidest tööjõudu, rikkudes põhiliste inimõigust põhimõtteid ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioone. Seda tuleb teha aga horisontaalsel viisil ning see ei peaks piirduma ainult Hiinaga.

Sooviksime teada, millised on parlamendi täiendavad seisukohad selle teema probleemi kohta, ning hoiame teid edasise arenguga kursis.

Michael Gahler, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Õnneks leiab see arutelu aset samal osaistungjärgul, mille jooksul arutleme ka eesootava ELi ja Hiina tippkohtumise üle. Laogai laagrite probleem avaldab mõju nii kaubanduspoliitikale kui ka inimõiguste poliitikale. Keskendun siinkohal inimõiguste aspektidele.

Hiina Laogai vanglas sunnitakse vange orjatööle küünilise juhtlause „Reform läbi töö” all. See hiigelsuur sunnitöölaagrite võrgustik rikub põhilisi inimõigusi. Vangla tingimused on kohutavad ning vastuvõetamatud Hiina partneritele Euroopas. Nad mõnitavad universaalseid inimõigusi häbematult avalikult, mille järgimise võttis Hiina Rahvavabariik endale kohustuseks 12 aastat tagasi, kui ta ratifitseeris kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti.

Euroopa Parlament on Laogai süsteemi minevikus juba korduvalt hukka mõistnud. Ometi peame ühele asjale tähelepanu pöörama: Laogai vanglate nimed meenutavad tavaliste ettevõtete ärinimesid, püüdes seeläbi varjata oma toodete tõelist päritolu, mis toodetakse sunnitööga. USA on kehtestanud õigusliku keelu vanglas toodetud kaupadele ja on oma turu nendele niinimetatud ettevõtetele suletuna hoidnud. Me pole veel selliseid keelde kehtestanud. Lugupeetud volinik! Väitsite, et toodete päritolu on keeruline tuvastada. Me teame nende ettevõtete nimesid, mis on tegelikult vanglad. USA-l on juba vastav kogemus, kuidas selliseid tooteid turult eemal hoida. Küsimus on selles, kas olete valmis nende ettevõtete loendile tähelepanu pöörama ja alustama USAga üksikasjalikke arutelusid, kuidas sel viisil midagi saavutada?

Kas Euroopa Liit nõuab nüüd, et Hiina peaks tegutsema kiiresti ning lubama piinamise küsimusi käsitleva ÜRO eriraportööril külastada tema subjektiivselt valitud vanglaid, eriti Tiibetis ja Xinjiangis.

Karin Kadenbach, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Sissejuhatuseks oma sõnavõtule mainin, et Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis on väga huvitatud Hiina Rahvavabariigiga viljakate suhete hoidmisest. Teie tänane vastus valmistas mulle väikese pettumuse, kuna selles ei olnud midagi konkreetset. Tegelikult olete ainult tõmmanud tähelepanu praegusele olukorrale, püüdes peituda asjaolu taha, et tegemist on keerulise temaga. See pole vastuvõetav vabandus, kui teised riigid, näiteks USA, mille kohta me just kuulsime, on juba suutnud leida väga selgeid lahendusi.

Positiivne kaubandusbilanss Hiinaga on midagi sellist, millest oleks meile kõigile kasu, kuid see ei saa olla meie vabandus sellele, et vaatame tõsiseid inimõiguste rikkumisi läbi sõrmede. Olen kindel, et Hiina ja selle riigi esindajad teevad kõvasti tööd, et lahendada Hiina väga rasket olukorda – plahvatuslik majanduskasv rannikul ja suurlinnades ning üha kasvav vaesus maapiirkondades –, mis võib viia riigi sotsiaalstruktuuride täieliku tasakaalutuseneni. See ei saa aga meid vabastada tegemast võimalikult palju jõupingutusi, et takistada nende toodete kas tahtlikku või tahtmatut importimist Euroopasse. Meie kasutuses on palju meetmeid. Saame tagada, et Euroopa ettevõtteid teavitatakse problemaatilistest toodetest. Laogai laagrite kaupadega kauplevate variettevõtete nimed on teada. Me teame ka tarnijaid. Sellest, et enamik meie ettevõtteid on suurepäraseks näiteks, võttes endale kohustuseks inimõiguste austamise, ei ole meile siin Euroopas palju kasu, kui me ei tee midagi, et aidata neil sellele kohustusele truuks jääda.

Näen ennast ka tarbijate esindajana, kes soovib Hiina päritolu toodete ostmisel olla kindel, et neid tooteid ei ole valmistatud sunnitööna. Teame rohkem toodete kohta, mille valmistamisel on kasutatud lapstööjõudu. Selles suhtes on palju ära tehtud. Ootan komisjonilt spetsiifilisi ettepanekuid, näiteks kvaliteedimärgiseid. Tahan näha, et keelustatakse tooted, mille puhul on võimalik tõestada, et need on sellistest allikatest pärit, ning tahan ka näha edasiviiva ja tulemusliku dialoogi jätkumist Hiinaga. Arvan, et Hiina valitsus tahab seda dialoogi jätkata. Hiina on huvitatud ka parandamast oma mainet

inimõiguste vallas. Püüame seda läbi dialoogi saavutada, kuid me ei tohiks inimõiguste rikkumisi läbi sõrmede vaadata ainult seepärast, et kaubandussuhted on nii olulised.

Charles Goerens, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Valitsusväliste organisatsioonide hinnangutel on üle tuhande laagri, kolm kuni viis miljonit inimest on vangistatud, kellest peaaegu kõiki süüdistatakse riigi julgeoleku ohustamises ja väidetava elundite salakaubandusega tegelemises. Isegi kui see loend ei ole lõplik, on see siiski väga murettekitav. Hiina sunnitöölaagrid on tõeline häbiplekk.

Rahvusvaheline üldsus reageerib endiselt üsna arglikult. Me ootame Euroopa Liidult tegelikult kinnitust, et loomulikult astutakse kaalutud samme, kuid selliseid samme, mis sellegipoolest suudavad ühendada kõik Hiina partnerid ühiseks rindeks, et saavutada tõelisi järeleandmisi. Varasemalt on töökondi loodud isegi vähemtähtsate ülesannete tarbeks.

Marek Henryk Migalski, *fraktsiooni ECR nimel.* – (PL) Lugupeetud volinik! Liitun samuti nendega, kes väitsid, et teie sõnavõtt oli üpris pettumust valmistav, sest see probleem peaks olema meie jaoks väga oluline. Nendes laagrites on umbes seitse miljonit inimest. Neid inimesi represseeritakse sageli oma religioossete või poliitiliste vaadete tõttu. Meil peaks lasuma moraalne ja poliitiline vastutus sellele vastu astuda.

Tõesti on raske vältida tunnet, et see vanglate süsteem on sarnane Nõukogude vangilaagritega ning selle nimi toob erksalt meelde tuntud pealiskirja „Arbeit macht frei” Saksa natside koonduslaagris Auschwitz-Birkenaus, sest Laogai tähendab eesti keeles töö läbi paremaks muutumist. Seetõttu ei saa me seda lihtsalt ignoreerida ning see probleem peaks olema väga oluline igal ELi ja Hiina arutelul ning minu arusaamist mööda ka iga liikmesriigi ja Hiina arutelul. Tegemist on olulise probleemiga ning kutsun volinikku üles lisama seda teemat igasse Hiina ametkondadega kohtumise päevakorda.

Marie-Christine Vergiat, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Me kõik teame, milline on Hiinas demokraatia ja inimõiguste olukord. Arutlesime just Euroopa naabruskonna poliitika üle. Nendel kahel teemal on midagi ühist: majanduslik realism võidutseb.

Euroopa juhtide seas on Hiina ennekõike suur turg, mistõttu ei tohiks me Hiina ametkondi ärritada, kuna nad võivad meile oma piirid sulgeda. Ei hoolita sellest, et poliitilist tagakiusamist esineb endiselt sama palju. Mina ei ole Tiananmeni väljaku ohvreid unustanud. Ma ei ole unustanud neid, kes on vangis või sunnitöölaagrites olnud väga pikka aega või isegi kaotavad oma elu demokraatia ja inimõiguste eest võitlemisel.

Laogai süsteem on tõesti Hiinas juhtuva kohutav võrdkuju. Taas kord ütlesite meile, et inimõigused on komisjoni jaoks olulised. Seega, lugupeetud volinik, ärge peituge tehniliste faktorite taha! Ärge rahulduge enam lihtsalt Hiina valitsusega rääkimisega! Teate väga hästi, kuidas Hiina valitsus teie väljaütlemistesse suhtub. Nende jaoks on arutelud sellel teemal midagi sellist, mida nad peavad taluma.

Teie sissejuhatavas kõnes oli väga vähe vastuseid minu kaasp Parlamendiliikmete küsimustele. Tegelikult ei öelnud te midagi konkreetset ega peitu asjaolu taha, et teistes riikides on sunnitöölaagreid. Väidate meile, et Hiinas toimub tänapäevastumine. Ma vastaks selle peale, et sõltub sellest, kelle jaoks.

Ma ei poolda ameeriklaste mõtteviisi – kaugel sellest. Sel puhul tundub mulle aga, et peaksime tegema vähemalt seda, mida Ameerika Ühendriigid teevad. Julgeoleku valdkonnas ja niinimetatud sõjas terrorismi vastu teame, kuidas Ameerika Ühendriikidega koostööd

teha, sealhulgas eurooplaste kahjuks. Miks ei ole Euroopa Liit suuteline tegema samasugust asja inimõiguste austamise küsimuses?

Lugupeetud volinik! Millal keelustab Euroopa Liit Laogai laagrite toodangu ekspordi?

Lorenzo Fontana, *fraktsiooni EFD nimel.* – (IT) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head kolleegid! Teie väljaütlemised ei olnud kindlasti see, mida eeldasime, sest lootsime selle probleemi suhtes tugevamat reaktsiooni. Me ei saa lubada inimõiguste allutamist majandusele, sest vastasel juhul jääb arusaamatuks Euroopa Liidu eksisteerimise mõte.

Laogai laagrites on miljoneid inimesi. Miljonite inimeste inimõigusi kuritarvitatakse. Eelkõige ei tohi me unustada, et igal juhul on see ka Euroopa majanduse probleem, sest need tooted, mis meie turule saabuvad, on ka ebaausa konkurentsi alus, mis põhjustab Euroopas majanduskriise, sest kaob konkurentsivõime ja tekib dumping. Seetõttu on selge, et hoolimata sellest, mida Hiina valitsus on aastate jooksul öelnud ja teinud, ei ole tulemusi kahjuks kuskil näha.

Laogai eksisteerib endiselt ning kahjuks trambitakse nendes riikides vähemustena elavate mitmete miljonite inimeste õigused jalge alla. Usume ja loodame, et diplomaatilised püüdlused ja probleemile keskendumine lõpeb tugeva Euroopa reaktsiooniga, millega nõutakse järeleandmatut võitlust Laogaist imporditavate toodete vastu, järgides võib-olla Ameerika Ühendriikide teguviisi.

Daniel Caspary (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Oleme kõik teadlikud sellest, et Laogai võrgustik on vastuvõetamatu Hiina sunnitööjõulaagrite süsteemi kattevari. Selliste töölaagrite olemasolu on vastuvõetamatu, kuid minu jaoks on eemaletõukav asjaolu, et paljud seal valmistatud toodetest jõuavad meie poodidesse. Need töölaagrid ei ole mitte ainult osa vangide karistussüsteemist, vaid need võimaldavad Hiina valitsusel ka kasumit ja majanduslikku kasu lõigata. Sellist olukorda ei ole võimalik taluda! Kuidas teame, et nendes töölaagrites valmistatud tooteid ei pakuta ülesnäidatava külalislahkuse raames Euroopa Liidu delegatsioonile, mis külastab Hiinat 14 päeva pärast. Ma arvan, et ma ei suudaks seda taluda.

Volinik Štefan Füle, olen teie öeldus väga pettunud! Selle asemel et lõppude lõpuks sellele teemale keskenduda ning meile lahendusi pakkuda, teatate, et komisjon plaanib kõigepealt välja uurida, millised on need teised riigid, kes samuti kasutavad sellised kohutavaid vanglaid, et valmistada meie turgudele jõudvaid tooteid. Peaksite kõigepealt ühe probleemiga korralikult tegelema. Kui olete selle probleemi lahendanud, siis saame liikuda edasi järgmise juurde. Me peaksime vältima seda, et püüame korraga tegeleda liiga paljude asjadega, ning peaksime lõpuks hakkama seda probleemi jõuliselt lahendama.

Kutsun komisjoni ja nõukogu üles lõplikult tagama, et neid tooteid nendest laagritest ei müüdaks enam üheski Euroopa poes! Me ei soovi selliseid tooteid Euroopasse. Nagu juba mitu korda mainiti, on meie sõbrad USAs suutnud leida viisi, kuidas selliste toodete sattumist oma poodidesse takistada. Kutsun komisjoni üles tagama, et sellised vereplekkidega tooted ei jõuaks enam meie turgudele! Ma pooldan head partnerlust Hiinaga, kuid sellised laagrid ja teised teemad jäävad meie suhetes alatiseks pinnuks silmas.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Väitsite, et inimõigused on Euroopa Liidus tuumväärtused. Eelmise aasta detsembris allkirjastasime uhkelt Lissaboni lepingu ning sellega seonduva juriidiliselt siduva inimõiguste konventsiooni. See, mida just ütlesite, on täiesti õige ja väga oluline: peame neid inimõigusi

kõikidel juhtudel kaitsma ning lubama nendel põhimõtetel juhtida ka meie kaubandustegevust.

Nagu te ka mainisite, on tegemist keerulise teemaga. Siiski, nagu juba mainiti, eksisteerib loend laagritega, kus toodetakse Laogai kaupu. Mul on siin üks raamat kogu asjakohase teabega. Siin on kirjas, milline vangla valmistab milliseid tooteid ja millise kaubamärgi all. Seega on võimalik seda teemat uurida. Seetõttu on näiteks Laogai uuringute sihtasutus, mis tegutseb aktiivselt nii rahvusvahelisel tasandil kui ka Euroopas – tunnustan sellega peaminister Peter Mülleri, kes on täna siin koos meiega –, kirjutanud volinik Karel De Guchtile, et ta leiaks võimaluse, kuidas ÜRO erisaadik saaks külastada vabalt väljavalitud laagreid ning uurida, kas on võimalik ajutiselt peatada sellistele toodetele tariifseid soodustusi, järgides USA eeskujul, kes on selles küsimuses meist mõnevõrra julgem. Komisjon lubas seda teemat uurida ning sooviksin teada, millist edu on saavutatud?

(Aplaus)

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Austatud juhataja! Head kolleegid! Lisan mõned arvud juba kaasparlamendiliikmete tsiteeritud arvudele: eksisteerib üle tuhande kinnitatud Laogai laagri, alates 1949. aastast on laagritest läbi käinud 40–50 miljonit vangi ning 314 äriettevõtet on Laogai laagritega seotud.

Laogai on üks maailma repressiivsemaid vanglasüsteeme maailmas, mis loodi Nõukogude GULAGi mudeli põhjal, et karistada kommunistliku režiimi vastaseid poliitilistest motiividest lähtuvalt. Euroopa Liidul on juba suuri raskusi konkureerida Hiina Rahvavabariigi tootmissüsteemiga, mille ametühingute, keskkonna- ja tarbijakaitsesstandardid on täiesti olematud. Kui me anname oma heakskiidu poliitiliste vangide valmistatud kauba importimisele, siis saavad meist vähemalt moraalselt kaasosalised kuritegudes, mille kaotamisele peaksime kaasa aitama.

Vastasel juhul, austatud volinik, kinnitame muljet, et oleme väga kriitilised väikeste riikide suhtes ning väga ettevaatlikud suhtluses suurte riikidega, näiteks Hiinaga. Lõpetuseks mainin, et eesootaval tippkohtumisel oktoobris on võimalik tegeleda ka selle probleemiga. Lugupeetud volinik! Loodan, et seda võimalust ei jäeta kasutamata ning tulete tagasi paremate uudistega!

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Olete kindlasti teadlik, et ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni artikkel 11 sätestab õiguse õiglasele kohtuprotsessile. Selge on see, et Laogais, mis on uuestiharimine töö kaudu, rikutakse seda õigust jultunult. Nagu minu kaasparlamendiliikmed enne mind juba mainisid, saadetakse Laogai laagrites korda rohkematki. Vange piinatakse ning nendega käitutakse alandavalt. Lisaks sellele töötavad nad kaevandustes, farmides ja tehastes ning seda loomulikult tasuta ja vahetevahel võivad tööpäevad venida terve päeva pikkuseks. Inimõiguseid kaitsvate organisatsioonide teostatud uuringute kohaselt peavad kinnipeetud lisaks eelmainitule taluma peksmisi ja seksuaalkallaletunge. Nad ei saa arstiabi ega piisavalt toitu. Laogai süsteemis valmistatud toodete importimine ELi tuleb loomulikult keelustada. Pooldan seda väga! Komisjon saab selle keelu teostamist jälgida. Pat the Cope Gallagher väljendas seda ettepanekut oma sõnavõtus väga selgesti.

Teisest küljest olen ka mina nõus sellega, mida teised kaasparlamendiliikmed ka juba mainisid, et ELi esindajad peavad igal tippkohtumisel Hiina ametnikega kasutama ära võimalust nõuda sellise alandava süsteemi viivitamatut keelustamist.

Cristiana Muscardini (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Head kolleegid! Need, kes kumardavad raha, ei hooli sellest, kas see on verega määratud. Hiina valitsus kasutab neid inimesi tööjõuna ebainimlikes töötingimustes ning jätkab verega määratud kaupade eksportimist Euroopasse.

Arvan, et moraali küsimus ei aita Euroopa Liidul seda probleemi lahendada, sest Euroopa Liit ei ole endiselt selliste kaupade importimiseks meetmeid kehtestanud ning hoiab Hiina Rahvavabariigiga endiselt ärisuhteid hoolimata sellest, et ollakse teadlik, mida Hiina teeb ja kust need tooted on pärit.

Kardan, et moraalne küsimus ei paku Euroopale piisavalt huvi ja parlament kutsub jõulisemalt üles selle teemaga pühendunumalt tegelda, et sellele probleemile selgesõnaliselt koos Hiinaga lahendus leida. Kuna Euroopal endal on majanduslikud mured, peaksime samal ajal vähemalt liikuma võimalikult kiiresti sellise määruse suunas, mis nõuaks päritolukoha äramärkimist. Sellisel viisil on võimalik Hiina valitsusele öelda, et kui vangide valmistatud kaupade eksportimist ei keelata, siis tähendab see meie jaoks, et kõik Hiinast pärinev on tõenäoliselt verega määratud.

Tunne Kelam (PPE). – Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Me ei tohiks unustada, et vanglatel põhinev majandusharu on mänginud märkimisväärset rolli Hiina majanduskasvus. Laogai süsteem on olnud mastaapse poliitilise rõhumise kõige olulisem töövahend ning alates 1949. aastast on sealt läbi käinud umbes 50 miljonit kinnipeetut. Isegi täna on seal kuni viis miljonit kinnipeetut. Enamiku vangide puhul väidetakse, et nende kinnipidamisega hoitakse ära oht riigi julgeolekule. Laialulatuslik orjatöö kasutamine kommunistliku Hiina vangilaagrites on saanud avalikuks saladuseks. On suudetud tõestada, et enamik Laogai vanglatest tegutsevad äriettevõtete nimede all.

Lugupeetud volinik, kas olete ELi ja Hiina tippkohtumise eelõhtul valmis rakendama edasistes tegevustes Euroopa Ülemkogu alalise eesistuja Herman Van Rompuy kahepoolsuse põhimõtet. Nõustun sellega, et te ei vastanud enamikule meie küsimustest. Näiteks küsimusele, kas USA ametkondadega tehakse koostööd Laogai toodete avastamiseks? Kas olete heitnud pilgu parlamendi varasematele resolutsioonidele, mis pooldasid Euroopas Laogai toodete müügi keelustamist ning nõudsid, et edasine areng Hiina koostöös sõltuks sellest, kas Peking ratifitseerib olulised ÜRO ja ILO konventsioonid. Kas olete ka nõus peatama Hiina staatuse üldises soodustuste süsteemis, kui Hiina ametkonnad keelduvad? Nendele küsimustele vajame vastuseid.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Inimeste vangistamine töölaagritesse põhjusel, et nad ei jaga juhtiva režiimi seisukohti, on inimväärkusevastane kuritegu. Orjatöölaagrid, uuestiharimise laagrid ja interneerimislaagrid – need kõik on anakronismid, mis ei ole 21. sajandil vähem vastikumad hoolimata sellest, millises maailma osas need asuvad. Ma olen väga pettunud, et Euroopa Komisjon – hoolimata sellest, et me teadsime, et see nii läheb – ei ole suutnud täiskogu liikmetele esitada mitte ühtegi konkreetset meetet, mille abil Hiina küsimusega tegeleda, ega selgitanud, kuidas kujutatakse ette Hiina ja ELi koostööd tulevikus.

Kui USA-l on ettevõtete loend ja kui eksisteerib raamatuid, kus on avaldatud ettevõtete nimed, mida teatakse olevat interneerimislaagrite variettevõtted, siis miks ei ole teil neid andmeid? Miks teie lähenemisviis nii piiratud on? Teie koos komisjoniga olete kaassüüdlased kannatustes, mida peavad läbi elama need, kes on enamjaolt vangistatud juriidilise menetluse toimumiseta. Keegi ei tahaks seda. Õigusriigi põhimõte on üks olulisimaid põhimõtteid Euroopas ja Euroopa Liidus. Euroopa Parlamendi liikmena tunnen häbi selle pärast, mida

olen pidanud täna siin kuulma. Sellegipoolest olen rahul, et suutsime teisest küljest üleparteiliselt juhtida tähelepanu vabadust ja inimväärikust tagavale õigusriigi põhimõttele. Tänaksin täiskogu selle eest!

Michael Theurer (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Minu kaasparlamendiliikmed juba selgitasid, et nende toodete importimine Euroopa Liitu tuleks peatada ning tegemist on pakilise inimõiguste probleemiga. Olen ka seisukohal, et selliste ebainimlike tingimuste kontekstis tekib küsimus, kas neid tooteid müüakse dumpinghindadega. Arvan, et peaksime kaaluma dumpinguvastaseid meetmeid.

Lisaks peaksime meie siin ELis selgeks tegema, et hoolimata seotud äriprobleemidest on nende töölaagrite tingimused meie jaoks vastuvõetamatud. Loomulikult ei tohiks meile muret valmistada mitte ainult tooted ise, vaid meie mureks peaks olema ka parandada nendesse laagritesse interneeritud inimeste tingimusi, kellel ei ole võimalik leida abi õigusriigi põhimõtetest. Peaksime selle veel kord Hiina Rahvavabariigile väga selgeks tegema.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Tänan teid, austatud juhataja! Lugupeetud volinik, väitsite, et Hiina suhete kontekstis on see väga delikaatne teema. See on selge! Minu arvates, ei peaks aga partnerid, kes teevad koos äri ja kelle partnerlus on maailma tasemel, läbirääkimistel mitte läbi suruma ainult omi vaateid, vaid tegema ka vastavaid järeldusi. Vastasel juhul, ning ma arvan, et me kõik nõustume sellega, võidakse ühte läbirääkimiste partnerit süüdistada silmakirjatsemises, kui ta kritiseerib nende hukkamõistetavate laagrite eksistentsi, kuid samal ajal lubab tahtlikult nende laagrite tooteid oma turule. Euroopa usaldusväärsus sõltub sellest, et me lihtsalt ei räägiks, vaid ka talitaks oma sõnade järgi. Arvan, et Hiinas pigem austatakse seda seisukohta, mitte ei ignoreeritaks. Lõppude lõpuks ei võeta läbirääkimiste partnerit, kelle silmakirjalikkus on nii silmapaistev, kaugeltki mitte nii tõsiselt kui partnerit, kes jääb oma väärtustele truuks kuni tegutsemiseni.

Charles Tannock (ECR). – Austatud juhataja! Hiina on majanduslik kapitalismi ime, kuid oma põhiolemuselt siiski julm üheparteiline kommunistlik riik. Üks ebameeldivamaid asjaolusid on sunnitud nn uuestiharimine töölaagrites ehk Laogais, kuhu saadetakse miljoneid teisitimõtlejaid või poliitilisi vastaseid alates uiguuridest kuni Falunguni praktiseerijateni välja ning varem saadeti sinna loomulikult Tiananmeni protesteerijad ja nende sugulased.

Laagrite kohta ringlevad kohutavad, kuigi tõestamata väited, et hukkamisele määratud vangidelt kogutakse siirdamiseks organeid. Ometigi on tõsiasi see, et Hiina hukkab mitmesugustel põhjustel aastas tuhandeid kodanikke: alates tõsistes kuritegudes süüdistavatest kurjategijatest, mis võib meie jaoks mõistetav olla, kuni majandussabotaažis süüdistavateni ja isegi kupeldajateni.

Teine asjaolu, millele juhtisin minevikus volinik Peter Mandelsoni tähelepanu, on mure selle pärast, et sunnitöölaagrites võidakse valmistada kaupu. See on väide. Mainitud toodetest ühed olid kummikud, mis kuidagi jõuavad ELi turgudele. Tunnen veidi komisjonile kaasa, sest kindlaksmääramine või väite tuvastamine on senini võimatu olnud.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Laogai laagrid said oma nime Hiina sõnade „lao”, mis tähendab taasharimist, ja „gai”, mis tähendab tööd, järgi. Neid hakati Hiinas rajama kohe pärast kommunistlikku võimuvahetust 1948. aastal.

Alates nende laagrite rajamisest on peaaegu 50 miljonit hiinlast nendesse laagritesse saadetud ja ainult pooled neist on koju tagasi jõudnud. Washingtonis paikneva Laogai

uuringuinstituudi andmetel on selliseid laagreid Hiinas hetkel üle 1700. Nendes peetakse kinni 3–5 miljonit inimest. Enamjaolt saadetakse inimesi nendesse laagritesse ilma juriidilise menetlusega, sest piisab sageli politsei otsusest. Laagrites hävitab Hiina režiim tahtlikult nende vangide inimväärikuse ja individuaalsuse ning sunnib nende sugulasi ja sõpru kirjutama kirju, kus nad ütlevad neist lahti ja hülgavad nad. Need kirjad ning lisaks veel ebainimlikult pikad ülekuulamised, piinamised ja 14 tunni pikkused rasked igapäevased tööpäevad murravad lõpuks vangistatu. Vangidele antakse aasta jooksul ainult 3–4 puhkepäeva. Laagrites ei anta arstiabi ja puuduvad ravimid. Välistingimustes töötavad vangid täiendavad väheseid toidukoguseid rohu söömisega. Laagrites ei ole privaatsust ning 5–15% vangidest sooritab laagrites enesetapu.

Seetõttu peaksime tarvitusele võtma efektiivsed meetmed tagamaks, et tooted, mis on pärit nendest orjatööga tehastest, ei määriks Euroopa tsivilisatsiooni südametunnistust.

Nick Griffin (NI). – Austatud juhataja! Väljavaade sattuda mõttekuritegude eest vangi on šokeeriv. Vastupidiselt enamikule siinviibijatest saan seda kinnitada isikliku kogemuse põhjal. Suurbritannia valitsus on üritanud mind sõnavabadusevastastest seadustest lähtuvalt kolm korda vangi panna. Need seadused väidavad, et tõe rääkimine ei ole kaitse. Seetõttu tunnen hiinlastele väga kaasa ning eriti tiibetlastest dissidentidele, keda kommunistlikes vangilaagrites sunnitööjõuna kasutatakse.

Tuleb astuda samme, et takistada nende valmistatud kaupade õnnestavat mõju Lääne tootmisele ja töölistele. Kui aga nõustutakse asjaoluga, et sunnitööjõuga valmistatud tooted on ebauus konkurents, siis on võimatu vältida samasugust järelmust toodete kohta, mida valmistavad orjatöövabrikutes töötajad, kellel ei ole õigust organiseeruda ametühinguks riigis, kus puuduvad keskkonnakaitse kulud.

Tõde on see, et kõik Hiinas valmistatud tooted on ebauus konkurents. Kaubandus Hiinaga, mis on kaugel vabakaubandusest, läheb maksma miljoneid töökohti ja hävitab meie tootmisbaasi. On aeg kaitsta meie töölisi selle ebapüha liidu kommunistliku türannia ja kapitalistliku ahnuse eest.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Küsimus, kas lubada või mitte lubada müüa kaupu, mida vangid peavad tootma, peab sõltuma sellest, kas vangid on ellu viinud tõelisi mittepoliitilisi rikkumisi – Hiina puhul teame loomulikult täpselt, millised need rikkumised on –, kas õigussüsteem on õiglane, ning kindlasti sellest, kas vange hoitakse inimlikes tingimustes, mida Laogais kindlasti ei tehta.

See aga, kas teistel inimestel oleks lubatud neid tooteid osta või mitte, peab sõltuma sellest, kas importiv riik soovib või ei soovi enda tehaseid sulgeda ja enda töölisi töötuks jätta. See peaks kehtima mitte ainult vangide valmistatud kaupade puhul, vaid mis tahes madalate palkadega majandusest pärinevate kaupade puhul, millega meie töölised ei suuda konkureerida.

Vabakaubanduse pooldajad väidavad klassikalistes majandusraamatutes alati, et vabakaubandus muudab terve maailma palju rikkamaks. Ometi ei tähenda see seda, et iga riik saab rikkamaks. Kindlasti ei tähenda see seda, et britid ja teised töötuks jäänud Euroopa töölised saavad rikkamaks. Nende huvid peavad olema esimesed.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Austatud parlamendiliikmed! Hiina majandusarengule ei ole tänapäevases majandusajaloost võimalik leida võrdväärset näidet ning selle roll maailma mastaabis on muutumas üha tähtsamaks. Selle rolliga kaasnevad

ka kohustused, näiteks põhiõiguste ja töötajate põhiõiguste austamine. Hiina juhtkonnale on oluline nende ülesannetega toime tulla.

Isegi nendel muutuvatel aegadel on Hiina ja Euroopa loomulikud partnerid. Kaasamispoliitika ning dialoog Hiinaga on parim viis liikumaks edasi, et neid probleeme lahendada, eriti just inimõiguste dialoogi või ELi ja Hiina kõrgetasemelise majandus- ja kaubandusdialoogi kontekstis.

Sellest hoolimata peame seisma ka oma väärtuste ja põhimõtete eest, sealhulgas Laogai vanglatööjõu küsimuses. Sellest tingituna on komisjon, nagu sissejuhatuses mainisin, avatud ettepanekutele, kuidas takistada tõhusalt vanglatööjõu valmistatud kaupade importimist, ning jätkab seda teemat tihedas dialoogis Euroopa Parlamendiga.

Minu kolleeg volinik Karel De Gucht rääkis eelmise teisipäeva täiskogul Hiina inimõigustest väga põhjalikult. Kinnitan täiskogule, et inimõigused, sealhulgas Euroopa Liidu soov näha Laogai kaotamist, tõstatatakse ELi ja Hiina tippkohtumisel 6. oktoobril.

Vastupidiselt Ameerika Ühendriikidele ei ole EL kasutusele võtnud horisontaalset instrumenti, millega keelustada vanglatööjõu toodetud kaupade import. Komisjon on valmis analüüsima Ameerika Ühendriikide seaduse tõhusust selliste toodete importimise takistamisel, võttes arvesse nende tuvastamise keerulisust. Ma ei jäta kasutamata võimalust teavitada oma nelja kolleegi, kelle peadirektoraatide töö on selle teemaga seotud, et vastavalt täiskogu soovile, on aeg rajada peadirektoraatide töökond, kes seda teemat põhjalikumalt uuriks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

4. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

5. Volituste kontrollimine (vt protokoll)

6. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

7. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

8. Nõukogu esimese lugemise seisukohad (vt protokoll)

9. Teatud dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)

10. Registrisse kantud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 123) (vt protokoll)

11. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine (vt protokoll)

12. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

13. Istungijärgu vaheaeg

Juhataja. – Kuulutan välja Euroopa Parlamendi istungijärgu vaheaja.

(Istung lõppes kell 11.55)

LISA (kirjalikud vastused)

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 28, mille esitas Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (H-0423/10)

Teema: energiainfrastruktuuri projektide rahastamine

Komisjon rõhutas oma teises strateegilises energiaülevaates vajadust määrata kindlaks energiaprojektide rahastamise nõuded ja rahastamise võimalikud allikad. Mario Monti esitab oma aruandes „Uus siseturustrateegia” arvamuse, et energiainfrastruktuuri toetamiseks mõeldud ELi suunatud rahastamist tuleks hoogustada. Nõukogu palus 2009. aasta märtsis komisjonil esitada 2010. aasta alguses ettepanek uue ELi energiavarustuse kindluse ja infrastruktuuri rahastamisvahendi kohta. Komisjoni tööprogrammi põhjal on näha, et seda vahendit kavatakse tutvustada enne 2010. aasta novembri lõppu. Kuidas konkreetselt kavatakse komisjoni peatselt esitatava ettepanekuga tagada, et vajalikud energiaprojektid, eelkõige ühtse energiaturu loomisega seotud projektid, saavad piisavalt rahastatud?

Vastus

(EN) Energiavõrkude edasine sidumine on Euroopa üks peamisi poliitilisi eesmärgi ja jääb selleks ka lähitulevikus, toimuks see liikmesriikide sees, liikmesriikide vahel või isegi üle Euroopa Liidu piiride. Ilma piisava energiainfrastruktuurita ei saavuta me sihte, milles oleme turgude integreerimise, energiavarustuse kindluse ja kliimamuutuse valdkonnas ühiselt kokku leppinud.

Komisjon valmistab ette teatist, milles määratletakse saabuvateks kümnenditeks energiainfrastruktuuri arendamise põhieesmärgid, võttes aluseks üleeuroopaliste energiavõrkude strateegia raamistikus saadud kogemusi ning uut regulatiivset ja poliitilist tausta (kolmas elektrienergia siseturu pakett ⁽¹⁾, 20-20-20 eesmärgid jne). Selles teatises tuleks eeskätt anda vastused küsimusele, mida EL saaks uute energiavõrkude ehitamise võimaldamiseks ja hõlbustamiseks ära teha, et lihtsustada ELi eesmärkide saavutamist turgude integreerimise, energiavarustuse kindluse ja kliimamuutuste vallas.

Teatises tuleks tutvustada ka strateegilise planeerimise uut meetodit, millega jõutakse selgusele ja lepitakse kokku Euroopa huve esindavates konkreetsetes projektides ja nende elluviimiseks vajalikes vahendites.

Teatises käsitletakse ka tulevaste infrastruktuuri tehtavate investeeringute rahastamisvajaduste küsimust. 2011. aastal peaks sellele järgnema ELi uut energiavarustuse kindluse ja infrastruktuuri rahastamisvahendit käsitlev õigusakti ettepanek. Selle eesmärk on määrata kindlaks investeeringutühimiku täitmise vahendid, mis põhineksid infrastruktuuri kulude jaotamise edasisel täiustamisel, ELi vahendite tõhususel ning riiklike ja erasektori rahastamisvahendite paremal kasutamisel. Teatis peaks hõlmama ka projektide rahalise toetamise küsimust. Selline rahastamisviis puudutaks projekte, mida turg üksi ei suudaks õigeks ajaks või hoopiski mitte ellu viia.

*

* *

(1) Direktiivid 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ, määrused (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009.

Küsimus nr 29, mille esitas Georgios Papastamkos (H-0430/10)**Teema: taastuvatesse energiaallikatesse investeerimise soodustamise asjakohasus**

Päikesepaneelidesse investeerimisest saadav kindel kasum on Kreeka põllumajandustootjate organisatsioonides ärritanud laialdast huvi, mis tuleneb ühelt poolt sellest, et toodetud elektri hind on Kreeka õigusaktidega tagatud, ja teiselt poolt põllumajandusmaa madalast rahalisest tulususest. Kas komisjoni arvates on kõnealuste investeeringute soodustamise majanduslikku, sotsiaalset ja tehnilist mõju piisavalt arvesse võetud, pidades silmas riigituludele ja tarbijatele erimaksu kehtestamisega põhjustatavat koormust ning vajadust tagada riigi energiavarustuse kindlus?

Vastus

(EN) Taastuvenergia direktiivis ⁽²⁾ on sätestatud õiguslikult siduvad eesmärgid liikmesriikide taastuvenergia osakaalu kohta. Niisiis on Kreekal seadusest tulenev kohustus tagada, et taastuvenergia tarbimine suureneb Kreekas praeguselt ligikaudu 8%lt 2020. aastaks 18%ni.

Soodustariifid, mis tagavad kindlaksmääratud ajavahemikuks garanteeritud hinna, on teada-tuntud vahend, millega toetada kindla raamistiku loomist taastuvate energiaallikate arendamiseks. Tegemist on seega tavalise vahendiga, mida kasutavad paljud liikmesriigid. Kuigi komisjon on tähele pannud, et Kreekas pakutavad soodustariifid on Euroopa kõrgeimate seas, on siiski Kreeka valitsuse ülesanne rakendada majanduslikult tõhusal viisil kõiki selle eesmärgi täitmiseks vajalikke strateegiaid, mis on sätestatud Kreeka taastuvenergia tegevuskavas ⁽³⁾. Seoses sellega on kõnealuses direktiivis loodud koostöömehhanism, mis võimaldab liikmesriikidel üksteist aidata, et saavutada oma eesmärgid majanduslikult efektiivsel moel.

Komisjon toetab liikmesriikide arutelusid selle direktiivi rakendamise tõhusaima viisi üle Euroopa aruka energiakasutuse programmi kuuluva kooskõlastatud tegevuse projekti abil. See kooskõlastatud tegevuse projekt käsitleb ka liikmesriikide toetuskavu ja nende tõhusust. Seega aitab see liikmesriikidel oma kavad ümber kujundada, et tagada nendes kõikide asjakohaste majanduslike, sotsiaalsete ja tehnoloogiliste tegurite ja mõjude täielik arvessevõtmine. Neid teemasid käsitletakse ka komisjoni peatses 2020. aasta energiasstrateegias ja sellele järgnevas aruandes taastuvenergia rahastamise kohta.

*

* *

Küsimus nr 30, mille esitas Justas Vincas Paleckis (H-0441/10)**Teema: väljakuulutatud tuumaenergeetikaprojektide areng**

Läänemere piirkonnast on hiljuti saanud kõige aktiivsem arendamisel olevate väljakuulutatud tuumaenergeetikaprojektide piirkond. Nende projektide ohutus on väga oluline kogu ELi jaoks. Oleks väga kahetsusväärne, kui ELi idapiiri vahetus läheduses asuvad naaberriigid (12 km Kaliningradi puhul ja 20 km Valgevene puhul, kus projekt asub kõigest 55 km kaugusel Vilniusest, mis on ühe ELi liikmesriigi pealinn) otsustavad tuumaenergeetikaprojektide elluviimisel jätta oma rahvusvahelised kohustused täitmata. Valgevene ega Kaliningradi tuumaenergeetikaprojektide arendajad ei ole seni andnud täielikku teavet näiteks Valgevene tuumaelektrijaama tuumajäätmete käitlemisel

(2) Direktiiv 2009/28/EÜ.

(3) http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/action_plan_en.htm.

kasutatavate meetodite, dekomisjoneerimisstrateegiate, suurõnnetusega seotud muude riskide kohta ega õnnetuste korral rakendatavate elanike evakueerimise strateegiate kohta.

Kuidas tuleks komisjoni arvates ELi välispiiri vahetus läheduses tagada asjakohased ohutusstandardid (pidades silmas ülalnimetatud tuumaenergeetikaprojekte)? Mida oleks võimalik ELi tasandil Euroopa ühise energiapoliitika raames teha?

Vastus

(EN) Komisjon jälgib endiselt tähelepanelikult Läänemere piirkonna energeetikaolukorda, eriti mitmeid plaane rajada Leedus, Kaliningradis ja Valgevenes (ja Poolas) uusi tuumaelektrijaamu. Et tagada rangete ohutus- ja turvastandardite järgimine ELi naabruses asuvates tuumaelektrijaamades, vajame nii kahepoolseid sidemeid kui ka rahvusvahelise tasandi koostööd, näiteks Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) raames.

Venemaa, Valgevene ning Euratom ja selle liikmesriigid on ühinenud tuumaohutuse konventsiooni ja teiste IAEA raames sõlmitud tähtsate rahvusvaheliste konventsioonidega, mis käsitlevad näiteks varajast teatamist ja abi tuumaavarii korral. Tuumaohtuse konventsiooni kohaselt on konventsiooniosaline kohustatud teavitama teisi kavandatava tuumarajatise läheduses paiknevaid konventsiooniosalisi, kui see rajatis võib neid mõjutada. Konventsioonis on sätestatud ka raamistik ohutusstandarditest, mida konventsiooniosalised peavad kohaldama.

Venemaa on Euroopa Komisjonile edastanud Kaliningradi tuumaelektrijaama keskkonnamõju hindamise aruande, esitanud ELi ja Venemaa energeetikadialoogi raames projekti ning väljendanud tahet ELiga nõu pidada. Seda küsimust on ka nõukogus liikmesriikidega arutatud ja komisjon hoiab seda ka edaspidi suhtluses Venemaa ametiasutustega päevakorral, rõhutades läbipaistvuse vajadust.

Komisjon kannab hoolt selle eest, et Valgevene tuumaelektrijaama projekti teema tõstatataks ja seda arutataks põhjalikult ELi ja Valgevene energeetikadialoogi raames. Komisjon on palunud, et Valgevene hoiaks teda IAEA tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete lisaprotokolli ratifitseerimise ja rakendamise käiguga kursis. Komisjon on väljendanud ka valmidust teha Valgevene asjaomaste ametiasutustega koostööd, et luua sõltumatu, läbipaistev ja tõhus reguleerimisvahend.

Läänemere piirkonna riikide tõhus vastastikune seotus määrati teises strateegilises energiaülevaates, mille komisjon võttis vastu 2008. aasta novembris, üheks kuuest energiainfrastruktuuri eelisprojektist. Läänemere energiaturu ühendamise tegevuskava sai alguse 2008. aastal Euroopa Komisjoni presidendi eestvõtmisel. Selle kava üks põhiülesandeid on ühendada kolm Balti riiki ELi 20-20-20 eesmärkide raames täielikult Euroopa energiaturuga, tugevdades nende seotust ELi riikidest naabritega.

*

* *

Küsimus nr 31, mille esitas Laima Liucija Andrikienė (H-0443/10)

Teema: jõupingutused Euroopa ühise energiapoliitika loomiseks

Kas komisjon saaks anda oma hinnangu selle kohta, kas uuesti läbi räägitud lepe Poola ja Venemaa vahel seoses Jamali–Euroopa gaasijuhtme käitamisega ja kavatsus kirjutada alla kuni 2045. aastani kehtiv käitamisleping on kooskõlas ELi eesmärkidega luua ühiselt sidus ja toimiv ühine energiapoliitika?

Milline on üldisemalt selliste ühiste jõupingutuste seis, mis hõlmavad ka Jacques Delorsi ja Jerzy Buzeki ühissetepanekut Euroopa energiaühenduse loomise kohta? Milliseid edusamme on tehtud praeguste „energiasaarte”, näiteks Balti riigid, integreerimisel Euroopa energiavõrku?

Vastus

(EN) Komisjon on väljendanud Poola ametiasutustele oma muret seoses Poola ja Venemaa valitsuste vahelise kokkuleppe vastavusega ELi õigusaktidele. Komisjonile teeb kolmanda liberaliseerimispaketi eraldamist käsitlevate sätete taustal muu hulgas muret Jamali gaasijuhtme käitamine.

Kolmas liberaliseerimispakett on üks ELi energiapoliitika nurgakive. Üks selle peamisi põhimõtteid on, et kõik ettevõtted, kes tahavad müüa mõnes liikmesriigis gaasi, saavad kasutada selleks sõltumatut ja õiglase tasudega infrastruktuuri. Avatud ja konkurentsivõimelised torujuhtmegaasi turud, millele pääsevad ligi kõik tarnijad, suurendavad varustuskindlust, sest gaasi saab tarnida siis, kui vajadus kasvab. Valitsustevahelised kokkulepped, milles ei järgita selle paketi eeskirju, kahjustavad selgelt ühist energiapoliitikat.

Siseturu eeskirjad kehtivad ELi turul nii ELis kui ka kolmandatest riikidest pärit tarnijatele. Seepärast on ELi turu toimimise kaitsmine ühtse ja elujõulise välisenergiapoliitika loomulik tahk.

Energeetikavaldkonna eest vastutav komisjoni liige edastas selle mõtte kõnelustel Poola ametiasutustega ja tõstas need küsimused ka kohtumisel Venemaa esindajatega. Komisjon toetab kõnealustel läbirääkimistel Poolat edasi. Liikmesriike ei tohi panna valiku ette, kas rakendada oma territooriumil ELi õigusakte või tarnida gaasi.

Mis puudutab suure tööstussektoriga liikmesriike ja Euroopa Liidu tööstuspiirkondi ühendavat infrastruktuuri, siis 2010. aasta novembris esitab komisjon teatise energiainfrastruktuuri kohta, milles visandatakse selle valdkonna vajalik areng. Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava alusel on antud toetust ka mitmele infrastruktuuriprojektile, sealhulgas Balti riikides.

Lisaks loodab komisjon saada järgmisel aastal tulemusi Läänemere energiaturu ühendamise tegevuskava gaasiküsimuste tööühmalt, kes kohtub regulaarselt, et määrata kindlaks ühist huvi pakkuvad projektid ning tuvastada ja ületada selliste projektidega seotud takistused. Kindel poliitiline toetus Poola–Leedu gaasijuhtmele on hea märk sellest, et nimetatud üliolulise projektiga tahetakse lõpetada Läänemere piirkonna eraldatus.

Komisjon on enamjaolt nõus analüüsi ja eesmärkidega, mille esitasid Jacques Delors ja Jerzy Buzek oma ettepanekus Euroopa energiapoliitika tugevdamise kohta. Sellegipoolest eelistab komisjon – vähemalt praegu – luua niisugune Euroopa energiapoliitika eelmainitud olemasolevate aluslepingute ja õigusaktide põhjal, mitte alustada selleks uut institutsioonidevahelist arutelu. Komisjon on veendunud, et Lissaboni leping, eriti selle artikkel 194, võimaldab täieliku rakendamise korral energiapoliitika valdkonnas suurt edasiminekut.

*

* *

Küsimus nr 32, mille esitas Kathleen Van Brempt (H-0452/10)**Teema: radioaktiivsed jäätmed**

Komisjon avaldas 29. aprillil Eurobaromeetri raporti, mille kohaselt soovib 82% eurooplastest õigusakte radioaktiivsete jäätmete käitlemise kohta.

Kas komisjonis valmistatakse ette selleteemalist direktiivi? Kas selles direktiivis nõutakse, et tuumaelektrijaamade käitajad võtaksid ettevalmistavaid meetmeid tuumajaamade demonteerimise ning üliradioaktiivsete jäätmete ladustamise ja käitlemise puhuks?

Kas komisjon on seisukohal, et sellised kaitseklauslid tuleb kehtestada peale uute, kavandatavate tuumaelektrijaamade ka käigusolevate jaamade kohta, ning et esmajärjekorras peab vastutama käitaja, mitte liikmesriik?

Milline on komisjoni ajakava?

Vastus

(EN) Komisjonis on ettevalmistamisel õigusloomega seotud algatus, mis käsitleb kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemist Euroopa Liidus.

Komisjon käsitus rajaneb aluspõhimõttel, et lõplik vastutus tuumarajatiste, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise ohutuse eest lasub liikmesriikidel (kõikides liikmesriikides tekib selliseid jäätmeid: tuumaelektrijaamades, radioaktiivsete isotoopide kasutamisel meditsiinis jne), ning ka põhimõttel, et ohutuse eest vastutab eelkõige tegevusloa omanik (käitaja) riigi pädeva reguleeriva asutuse järelevalve all.

Direktiivi eelnõu põhineb eeldusel, et see hõlmab igat liiki kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete, sealhulgas olemasolevate jäätmete ning tulevikus tuumarajatiste dekomisjoneerimisel ja tuumaelektrijaamade töö käigus tekkivate jäätmete käitlemist.

On ette näha, et komisjon võtab õigusakti ettepaneku kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise kohta vastu veel enne 2010. aasta lõpu.

*

* *

Küsimus nr 36, mille esitas Seán Kelly (H-0422/10)**Teema: erasektori uurimistegevuse ja innovatsiooni edendamine**

Arvestataval määral aega on kulunud arutelule küsimuse üle, kuidas rakendada ELi fonde teadustegevuse, arengu ja viimasel ajal ka innovatsiooni edendamiseks parimal võimalikul viisil. Siiski moodustavad avaliku sektori vahendid ainult väikese osa vahenditest, mida kasutatakse selle olulise valdkonna tarvis.

Kuidas kavatseb komisjon edendada uurimistegevust, arengut ja innovatsiooni erasektoris nii, et saavutataks tase, mida võib täheldada teiste riikide seas, eriti Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis? Seejuures viitan ma eelkõige teatud ELi liikmesriikide parimate tavade läbivaatamisele. Milline meede või millised meetmed on komisjoni arvates kõige tõhusamad parimate tavade levitamiseks üle terve ELi, kasutades selleks olemasolevaid vahendeid?

Vastus

(EN) Ettevõtete poolt teadus- ja uuendustegevusse tehtavate investeeringute tase on ELis selgelt ebarahuldav. Erasektori osalus teadus- ja arendustegevusse investeerimisel on ELis

55% – Ameerika Ühendriikides on see näitaja 67%, Hiinas 70% ja Jaapanis 78% – ja see protsent on viimastel aastatel langenud. Kui lähtuda sisemajanduse koguproduktist, on olukord sama ärevusttekitav. Ettevõtete kulutused teadustegevusele moodustavad endiselt umbes 1,2% ELi sisemajanduse koguproduktist, samas kui USAs on need 2,1%. Hiinas on see näitaja jõudmas kiiresti ELi tasemele.

Nende probleemide lahendamiseks töötab komisjon praegu välja kogumit meetmetest, mis on seotud juurdepääsuga rahastamisele, sest rahastamine on tegevust alustavate uuenduslike ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks põhiline kitsaskoht.

Komisjon uurib võimalusi, kuidas uuenduslike ettevõtete tarvis rohkem erasektori vahendeid ligi meelitada. Selleks tugevdab ta eelkõige koostöös Euroopa Investeeringufondi ja Euroopa Investeeringupangaga märkimisväärselt ELi tasandi rahalisi vahendeid, et tegelda laenusid ja riskikapitali puudutavate tühimikega turul. Komisjon kaalub ka meetmeid ühtekuuluvusfondide kasutamise parandamiseks, et toetada teadus- ja uuendustegevuse alast võimekust. Samuti tuleks läbi vaadata riigiabi raamistik, et tagada võimalus toetada piisavalt igasugust uuendustegevust.

On veel üks kogum arenguga seotud meetmeid, mille eesmärk on luua ühtne innovatsiooniturg.

Kiiresti tuleb kokku leppida ELi patendis ja komisjon kaalub kõiki võimalusi, et see kokkulepe lõpuks saavutada. Seoses uuenduslike toodete ja teenuste turuga teeb komisjon ettepaneku kontrollida ja kohandada asjaomaseid reguleerivaid raamistikke. Pidades silmas uuendustegevuse paremat toetamist, tuleb teadustegevuse ja standardimise vahelise lõhe ületamiseks läbi vaadata Euroopa standardite süsteem. Komisjon kavandab ka meetmeid, mille abil hoogustada uuenduslike toodete ja teenuste riigihankeid.

Lisaks meetmetele, mida saab võtta ja kooskõlastada ELi tasandil, on ühtse innovatsioonituru loomiseks olulised riiklikud teadus- ja innovatsioonisüsteemid. Need oleksid tõhusamad, kui neil kõigil oleksid mõned hästitoimivatele süsteemidele omased üldised omadused ja nad vastaksid parimatele tavadele. Seepärast teeb komisjon ettepaneku töötada koos liikmesriikidega riiklike teadus- ja innovatsioonisüsteemide jaoks välja teatud hulk meetmete tunnusjooni. Selles küsimuses on juba käimas põhjalikud mõttevahetused.

Sellise tunnusjoonte kogumi väljatöötamine täiendab tööd, mida on Euroopa teadusruumi komitees juba aastaid tehtud, et toetada liikmesriikide vastastikust õppimist ja parimate tavade vahetamist. See töö on olnud väga tõhus. Komisjoni sidemete ja järelevalvetegevuse põhjal on näha, et liikmesriikide teadus- ja innovatsioonipoliitika on viimastel aastatel tublisti arenenud tõhusama eri poliitikavaldkondade kombinatsiooni poole, mis hõlmab mitmekesisemaid eesmärke ja meetmeid.

Tööstuse ja ettevõtluse volinik ning teaduse ja innovatsiooni volinik juhivad tööd suurprojektiga „Innovatiivne liit”, milles pakutakse nende küsimuste ulatuslikuks käsitlemiseks välja julged meetmed. Komisjonil on plaan see suurprojekt varsti vastu võtta ja komisjoni president kavatseb esitada selle 2010. aasta detsembris Euroopa Ülemkogule. Suurprojektis „Innovatiivne liit” tehakse hulk ettepanekuid, et ideedest oleks võimalik ilma takistusteta tegudeni jõuda.

*

* *

Küsimus nr 37, mille esitas Jim Higgins (H-0428/10)**Teema: teadustegevuse ja innovatsiooni roll kliimamuutusega tegelemisel**

Volinik Geoghegan-Quinn on eelnevalt öelnud, et kliimamuutuse probleemiga tegelemine on üks tema prioriteete. Kuna pr Geoghegan-Quinn andis hiljuti teada, et teadus- ja arendustegevusse plaanitakse investeerida 6,8 miljardit eurot, küsin, kas Euroopa Komisjon saaks täpselt öelda, milliseid meetmeid võetakse teadustegevuse tasandil ning kuidas hakatakse innovatsiooni abil lahendama kliimamuutusega kaasnevaid probleeme ja majandusküsimusi, pidades eelkõige silmas lirmaad ja hiljuti toimunud üleujutusi.

Vastus

(EN) Kliimamuutus on kahtlemata prioriteet. Viimastel aastatel on kliimamuutust üha enam käsitletud raamprogrammi osana. See hõlmab teadustegevust, mis aitab esiteks mõista varasemat, praegust ja tulevast kliimasüsteemi ja selle protsesse, teiseks hinnata, kui suur on kliima mõju inimestele ja loodusele, kolmandaks määrata kindlaks ja hinnata leevendamise- ja kohanemisvõimalusi ning neljandaks arendada tehnoloogilisi lahendusi ja tavadid, mis viiksid meid vähe süsinikdioksiidi heidet tekitava ja kliimamuutusele vastupanuvõimelise ühiskonnani. Seitsmenda raamprogrammi esimese kolme aasta jooksul ületas kliimamuutusega seotud lepingulisele teadustegevusele eraldatud ELi toetuste summa 1,5 miljardit eurot.

Kliimamuutust käsitlevatesse teadusuuringutesse investeerimise rõõmustav suundumus jätkub 2010. aasta juulis avaldatud konkursikutsetes. Seitsmenda raamprogrammi eriprogrammide „Koostöö” ja „Võimekus” kõige asjakohasemates valdkondades – keskkonna (sealhulgas kliimamuutuse), transpordi (sealhulgas lennunduse), energeetika, toiduainete, põllumajanduse ja kalanduse ning biotehnoloogia ja teadustöö infrastruktuuride valdkonnas – on asjaomaste projektikonkursside jaoks eraldatud kokku umbes 1,2 miljardit eurot. 2010. aasta juulis avaldatud konkursikutsete puhul puudutas umbes 55% nende valdkondade all välja kuulutatud teemadest otseselt kliimamuutusega seotud küsimusi või oli neil mõni kliimamuutusega seotud osa. Umbes kahes kolmandikus kõigist neist kliimamuutuse teemadest kutsutakse üles uuendama suhtumist, meetodeid, tooteid, materjale, varustust, mudeleid jne, mis suurendaks ELi võimet lahendada tõsisid sotsiaalprobleeme ja samal ajal parandaks ELi konkurentsivõimet. Kliimamuutust käsitlevateks teadusuuringuteks antavate toetuste lõpliku summa saab välja arvutada alles pärast hindamise lõppu.

See annab selgelt märku komisjoni ettenägelikkusest kliimamuutuse küsimustega seotud uuenduste vallas. Kliimamuutuse ja vähem süsinikdioksiidi heidet tekitava ühiskonna kujundamise võimaluste uurimine on oluline osa suurprojektist „Innovatiivne liit”, mis on sätestatud algselt Euroopa 2020. aasta strateegias ja mille kohta komisjon annab peagi lisateavet.

Komisjon on veendunud, et suurprojekti „Innovatiivne liit” rakendamine tugevdab jõupingutusi, mis on vähem süsinikdioksiidi heidet tekitava ja kliimamuutusele vastupanuvõimelise ühiskonna kujundamiseks juba kavandatud ja tehtud.

Mis puutub üleujutustesse, siis kliimamuutus võib muuta kliimaga seotud ohtlikud nähtused, näiteks üleujutused, sagedamaks ja ägedamaks ning seega suurendab see looduslike ja inimese loodud süsteemide haavatavust. Teadusuuringud ja tehnoloogiaarendus on ülitähtsad selleks, et hinnata ennetavaid lahendusi, millega oleks võimalik vähendada üleujutuste ohtu ja hoida ära inimohvraid. Praeguse projektikonkursi raames aitaksid

teadusuuringud luua Euroopas sotsiaalse vastupanuvõime loodusõnnetustele ja täiendaksid töösolevaid projekte, mis hõlmavad üleujutusrisi ohjamist, varajast teatamist tulvavetest ja tulvavete ohjamist linnades.

*
* *

Küsimus nr 38, mille esitas Liam Aylward (H-0434/10)

Teema: toiduainetega kindlustatus ja demograafilised suundumused

Ülemaailmne sündimus on praegu 75 miljonit sündi aastas. Arvestades nimetatud rahvastiku juurdekasvu ning kuna toiduainetega kindlustatus on üha tõsisem rahvusvaheline probleem, kas komisjon saaks anda teavet oma poliitikast teadustegevuse, -uuringute ja tehnoloogia valdkonnas, mis on suunatud toiduainetega kindlustatuse küsimusega tegelemisele? Kas komisjon teeb praegu selles tähtsas poliitilises küsimuses koostööd kolmandate riikidega?

Vastus

(EN) Seoses toiduga kindlustatust käsitleva ELi poliitikaga viitab komisjon kõigepealt oma 31. märtsil 2010 vastu võetud teatisele toiduga kindlustatuse kohta ⁽⁴⁾.

Teatis sisaldab ettepanekut, et EL peaks tegelema toiduga kindlustatuse nelja sambaga (toidu kättesaadavus, juurdepääs toidule, toidu toiteväärtus, kriisiennetus ja -ohjamine), ning selles soovitatakse eelkõige „suurendada oluliselt toetust nõudlusel põhinevatele arengut, laiendamist ja uuendusi käsitlevatele põllumajandusuuringutele, eesmärgiga saavutada 2015. aastaks 50% tõus”.

Toiduga kindlustamise temaatilise programmi esimesel etapil (2007–2010) on toetatud edukalt teadusuuringuid. Sellest eesmärgist peab komisjon kinni toiduga kindlustamise temaatilise programmi teisel etapil (2011–2013).

See rahastamine hõlmab peamiselt toetust rahvusvaheliste põllumajandusuuringute konsultatiivgrupi programmidele, mille elluvijateks on konsultatiivgrupi viisteist keskust ja nende rakenduspartnerid, ning toetust sellistele piirkondlikele võrgustikele nagu Aafrika põllumajandusuuringute foorum, assotsiatsioon põllumajandusuuringute tugevdamiseks Ida-, Lõuna- ja Kesk-Aafrikas ning Lääne- ja Kesk-Aafrika põllumajandusliku teadus- ja arendustegevuse nõukogu. Piirkondlikud võrgustikud teevad oma liikmesriikides tihedat koostööd riiklike põllumajandusuuringute süsteemidega, et uurida toiduga kindlustatuse eesmärkide toetamiseks piirkondlikul tasandil põllukultuure, kariloomi, kalandust, biotehnoloogiat ja loodusvarade majandamist.

Kolmandate riikidega tehtava rahvusvahelise teadusuuringutealase koostöö kohta tuleb märkida, et sellist koostööd toetatakse ja julgustatakse aktiivselt kõikides ELi teadusuuringute raamprogrammide uurimisvaldkondades – koostööks kolmandate riikidega on avatud kõik teemad.

Alates teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi algusest on igas toiduainetootmist käsitlevas aasta konkursikutses mitmed teemad hõlmanud kohustuslikus korras rahvusvahelist koostööd kolmandate riikidega – nii arenenud kui ka arenguriikidega.

(4) KOM(2010) 127 lõplik: „ELi poliitiline raamistik, millega toetatakse arenguriike toiduga kindlustatuse probleemide lahendamisel”.

2007. aasta tippkohtumisel Lissabonis algatasid ELi ja Aafrika Liidu komisjoni kõrgetasemelised esindajad ühise koostööstrateegia. Seejärel valiti vee ja toiduga kindlustatus seitsmenda raamprogrammi 2010. aasta tööprogrammi üheks esimeseks oodatavaks tulemuseks.

Pärast seda kuulutas komisjon 2010. aastal välja Aafrikaga seotud valdkondadevahelise projektikonkursi, mis hõlmas teaduskoostööd toiduainete ja põllumajanduse ning keskkonna ja tervishoiu vallas ning mille kogueelarve oli 63 miljonit eurot.

Projektikonkurssi saatis suur edu ning see tõmbas kaasa Aafrika ja Euroopa teadusringkondi. Osavõtt oli loodetust suurem: esitati 190 pakkumust (neist 90 ületasid valikukünnise), millest 23 puhul otsustati rahastamise kasuks (selles küsimuses peetakse praegu läbirääkimisi).

Kui täpsustada, siis toiduainete, põllumajanduse ja keskkonna valdkonnas tunnistati rahastamiskõlblikuks üksteist pakkumust. Kõigisse teadusuuringutesse on kaasatud Aafrika partnerid, et tugevdada Aafrika võimekust uurimistegevuse alal. Valitud projektid käsitlevad muu hulgas paremat põudade eest hoiatamist, paremat veemajandust ja mullakasutust, Aafrikat käsitlevaid jätkusuutlikke toitumislaseid teadusuuringuid, keskkonda säästvat põllumajandust ja talupidajate eestvõtmisel tehtavaid uuendusi.

*

* *

Küsimus nr 39, mille esitas Sarah Ludford (H-0435/10)

Teema: suhkurtõve uuringud

Suhkurtõbi on laastav krooniline haigus, mille all kannatab ELi liikmesriikides enam kui 30 miljonit inimest. Murettekitavalt suureneb suhkurtõbe põdevate inimeste hulk kõigis vanuserühmades ning kahjuks ka noorte hulgas. Vaja on ulatuslikku ja koordineeritud uurimistegevust, et see epideemia kontrolli alla saada, leida ravi suhkurtõve vastu ning võimalused selle ennetamiseks.

Kas volinik võiks parlamenti teavitada, kuidas kavatseb teadusuuringute peadirektoraat tagada, et Euroopa mängib ülemaailmsetes jõupingutustes suhkurtõve uuringute valdkonnas suurt rolli? Milliseid samme kavatseb komisjon astuda, et võimaldada suhkurtõve uuringute paremat koordineerimist ja pidevat rahastamist kooskõlas hiljuti lõppenud projektis FP7 DIAMAP kirjeldatud strateegiaga?

Vastus

(EN) Komisjon on vägagi teadlik suhkurtõve levikust Euroopa elanike hulgas ja ka sellest, kui suur probleem on see Euroopale, võttes arvesse inimeste kannatusi ning majanduslikku kulu ja kahju.

Seetõttu on suhkurtõbi Euroopa meditsiiniuuringutes esmatähtsate teemade hulgas. EL investeerib praegu teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) kaudu diabeeduuringutesse (32 projekti) 170 miljardit eurot. Lisaks on komisjon avaldanud praeguse projektikonkursi⁽⁵⁾ raames neli suhkurtõbe käsitlevat uurimisvaldkonda, millel on väljavaade saada diabeeduuringuteks ELi vahenditest

(5) FP7-HEALTH-2011-two-stage (esimese etapi lõpptähtaeg on 10. november 2010),

lisaks 63 miljonit eurot. See tähendab diabeediuuringute vallas veel umbes kümnet ELi rahastatud projekti. Teine suur jõupingutus hõlmab ELi partnerlust Euroopa Farmaatsiatööstuste ja Assotsiatsioonide Föderatsiooniga: innovatiivsete ravimite algatuse esimese konkursikutse raames on eraldatud 54 miljonit eurot, et tegelda suhkurtõve ravimeetodite kiirema ja ohutuma arendamisega. Peale selle sisaldavad selle algatuse 2010. aasta teadusalased põhieesmärgid personaalsete suhkurtõve ravimeetodite väljatöötamist.

See investeering teadusuuringutesse on ette nähtud niisuguste valdkondade jaoks nagu geneetika ja epidemioloogia, füsiopatoloogia, ainevahetus ja integreeriv füsioloogia, kliinilised uuringud ning mikro- ja makrovaskulaarsed komplikatsioonid. Võimalik, et edaspidistes projektikonkurssides suhkurtõve uurimisvaldkonnad laienevad.

Komisjonile valmistavad heameelt DIAMAPi ⁽⁶⁾ aruandes esitatud soovitusel, milles märgitakse ära selles valdkonnas toimunud areng ning samuti edasised vajadused ja lüngad ning aidatakse sel moel tugevdada Euroopa diabeediuuringuid ja töötada nende jaoks välja sidus Euroopa strateegia.

Aruandes toonitatakse muu hulgas vajadust tugevdada teadusuuringute vallas koostööd riiklikul ja Euroopa tasandil. Liikmesriikide osalus ja tugi on selle eesmärgi saavutamisel ülioluline.

Et liikuda selle eesmärgi poole ja aidata jagu saada kõnealuse valdkonna üleeuroopaliste teadusuuringute, programmide ja strateegiate killustatusest, on komisjon avaldanud tervishoiualase konkursikutse FP7-ERA-NET-2011-RTD ⁽⁷⁾ osana ERA-NETi kava diabeedi ennetamise ja ravi kohta. ERA-NET peaks ühendama diabeediuuringuid rahastavad riiklikud asutused ja võimendama nende tegevust sellega, et liidab kokku tohutud andmekogumid, vahendid ja oskusteabe.

Loomulikult otsib komisjon edasi uusi võimalusi DIAMAPi aruande levitamiseks ja rakendamiseks.

*
* *

Küsimus nr 40, milles esitas Judith A. Merkies (H-0437/10)

Teema: ELi tulevased teadusuuringud ja uuenduslikud meetmed tervena vananemise ning toorainete valdkonnas

EL on tunnistanud, et on tungiv vajadus lahendada olulisi sotsiaalseid probleeme, nagu kliimamuutus, taastuvate energiaallikate leidmine ja demograafilised muutused, näiteks vananemine, ja vajadus pidevalt vähenevate ressursside järele. Et meie sõnad vastaksid meie tegudele, vajame me laialdast toetust omavat ja nõuetekohaselt rahastatud poliitikat. Kuigi eelnimetatud probleemidele lahenduse leidmine muutub järjest pakilisemaks küsimuseks, vähenevad nende lahendamiseks eraldatud vahendid. ELi 2020. aasta strateegiat, kaheksanda raamprogrammi ettevalmistusi ja innovatiivse liidu loomist käsitlevat tulevast teatist silmas pidades on mul volinik Geoghegan-Quinnile kaks küsimust. Komisjon on olulise prioriteedina määratlenud tervena vananemise. Millal võib oodata

⁽⁶⁾ DIAMAP – Euroopa diabeediuuringute tegevuskava; <http://www.diamap.eu/>.

⁽⁷⁾ FP7-ERA-NET-2011-RTD; ERA-NET diabeedi ennetamise ja ravi valdkonnas (lõpptähtaeg 22. veebruar 2011, http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.CooperationDetailsCallPage&call_id=312).

üksikasjalikku ja konkreetset poliitika ettepanekut ning kuidas toetatakse seda rakendamismeetmetega ja rahastamisega Euroopa Liidu, liikmesriikide ja piirkondlikul tasandil? Teine küsimus seostub täiesti teistsuguse valdkonnaga. Kuidas lisatakse ressursitõhusus ja kõrgtehnoloogiaga seotud väheste materjalide asendamine teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonda?

Vastus

(EN) Tervishoid ja vananemine on määratletud ülesannetena, millega peab tegelema Euroopa 2020. aasta strateegiat käsitlevas teatises⁽⁸⁾ sisalduva suurprojekti „Innovatiivne liit” raames. Komisjonil on kavas võtta peagi vastu ettepanek selle suurprojekti rakendamise kohta. See sisaldab ühiskonna suurte probleemide lahendamiseks hulka valdkondlikke reforme ja ettepanekuid, mis on seotud ka Euroopa ettevõtete peamiste turuvõimalustega.

Selles strateegias on kavas määratleda „innovatsioonialane partnerlus”, mis on suunatud ühiskondlike probleemide lahendamisele. Innovatsioonialase partnerluse raamistiku abil on võimalik olemasolevaid vahendeid ühiselt kasutada ja koondada ühte kõik peamised osalejad (riigiasutused, teadlased ja tööstus – nii suurettevõtted kui ka kõrgtehnoloogilised uuenduslikud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted), aga ka asjakohased strateegiad ja vahendid (nii pakkumise kui ka nõudluse poolelt), mis hõlmavad hanke-, standardimis- ja reguleerimisküsimusi. Innovatsioonialane partnerlus võib hakata hõlmama nii tervena ja aktiivselt vananemist kui ka tooraineid.

Vananemine – ka tervena ja aktiivselt vananemine ning eakate iseseisev elu – on teemaks mitmes ELi poliitikavaldkonnas, eriti seoses rahvatervise, teadusuuringute, tööstuse, infoühiskonna ja tööhõivega. Näiteks tegi komisjon hiljuti ettepaneku kuulutada 2012. aasta Euroopa aktiivsena vananemise aastaks. Innovatsioonialane partnerlus, mille teema on aktiivne ja tervena vananemine, tugevdaks kõiki neid püüdlusi ja võiks aidata tagada nende ühtse rakendamise, kasutades samal ajal riiklikul ja piirkondlikul tasandil vahendeid ja tegutsemisvõimalusi kõige paremini.

Komisjon on teadustegevuse ja innovatsiooni valdkonnas mõned sammud juba astunud, et toetada kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegia suurprojektidega „Innovatiivne liit”, „Ressursitõhus Euroopa” ja „Üleilmastumise ajastu uus tööstuspoliitika” praeguseid toorainetega seotud ELi poliitikavaldkondi (tooraineid käsitlev algatus). Ohutud, säästlikud ja ökoloogiliselt tõhusad toorainetarned on ühiskonnale ülimalt tähtsad. See hõlmab tarnimist esmastest allikatest ja ringlussevõetud allikatest ning alternatiivsete materjalide ja menetluste otsimist. Praegune teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi konkursikute sisaldab niisiis esimesi selle eesmärgi nimel võetavaid meetmeid. Lisaks nendele teadusuuringutele on vaja siiski ka uudseid lahendusi, mis käsitleksid ringlussevõtu soodustamiseks eeskätt nõudlust ja parandaksid piiriülest koostööd (näiteks geoloogiliste uuringute vallas).

Seitsmenda raamprogrammi nanotehnoloogia, materjalide ja tootmise valdkonnas on juba avaldatud konkursikutsed, mis käsitlevad tõhusamat ressursikasutust ja kriitilise tähtsusega toorainete asendamist, eriti seoses:

toorainete tööstusliku käitlemise koostöövõrkude loomisega liikmesriikide tasandil;

puhta ja aruka kaevandamise uute tehnoloogiliste lahenduste väljatöötamisega;

(8) KOM(2010) 2020 lõplik.

uute toodete ökodisainiga, tootmismeetodi ökotõhususe ja tulususega ning mõnele kõrgtehnoloogilisele kriitilise tähtsusega toorainele aseainete leidmisega.

Otsus seitsmenda raamprogrammi selles valdkonnas võetavate edasiste meetmete kohta võidakse langetada järgmise iga-aastase tööprogrammi koostamisel.

Järgmise raamprogrammi esialgsete ettevalmistustööde käigus ei ole üksikute valdkondade käsitlemiseni veel jõutud. Nende küsimuste kaalumiseni jõutakse omal ajal.

Ka toorained on valdkond, mille puhul võib tulevikus välja töötada ettepaneku innovatsioonialase partnerluse kohta.

*
* *

Küsimus nr 41, mille esitas Alan Kelly (H-0440/10)

Teema: ELi teadusuuringute raamprogrammi lihtsustamine

Kas komisjon võiks selgitada, mida ta kavatseb lähemal ajal ja kaugemas tulevikus ette võtta, et lihtsustada seitsmenda teadusuuringute raamprogrammi taotluste esitamise korda?

Kas komisjon on seadnud mingeid eesmärges selle kohta, kui palju äriettevõtteid peaks selle mitu miljardit eurot maksva programmi tulemusel tekkima?

Vastus

(EN) 2010. aasta aprillis võttis komisjon vastu teatise teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamise kohta ⁽⁹⁾, milles on esitatud hulk meetmeid nii järkjärguliseks täiendamiseks kui ka põhjalikeks muudatusteks, mis nõuavad ELi teadusuuringute õigusliku aluse läbivaatamist ning tasakaalu taastamist usalduse ja kontrolli ning riskide võtmise ja vältimise vahel.

Selles teatises on lihtsustamine esitatud kolme põhitasemenä. Esimene tase hõlmab meetmeid, mida on võimalik võtta praegu, kehtivas õiguslikus raamistikus, ja millest paljusid teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammiga (2007–2013) alanud pideva protsessi osana juba rakendatakse. Need meetmed hõlmavad juhenddokumentide ja taotlejatele mõeldud tugiteenuste täiustamist, ettepanekute esitamiseks ja projektijuhtimiseks käepäraste infotehnoloogiavahendite arendamist ning eeskirjade tõlgendamise ja rakendamise ühtlustamist komisjoni kõigis teenistustes. Teine tase tegeleb eeskirjade kohandamisega praeguse kulupõhise süsteemi juures. See hõlmab näiteks keskmiste kulude meetodite laialdasemat aktsepteerimist, kindlasummalise rahastamise võimalusi väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete omanike-juhtide jaoks ning eelrahastamise intresside lihtsustatud käsitlemist. Kolmanda tasemega pakutakse rahastamismudeli põhjalikuks muutmiseks uudseid võimalusi, et liikuda tervete projektide kindlasummalise rahastamise abil väljundipõhise käsitlemise poole. Neid võimalusi arutatakse praegu sidusrühmade, nõukogu ja parlamendiga.

Lihtsustamine on järgmise teadusuuringute raamprogrammi ettevalmistamisel üks põhiküsimusi. Komisjoni ettepanekus järgmise teadusuuringute raamprogrammi kohta tegeldakse ka sellega, et vähendada ELi teadusuuringute rahastamise üldist keerukust, mis on tingitud sekkumismehhanismide, rahastamiskavade ja rakendusorganite rohkusest.

⁽⁹⁾ KOM(2010) 187.

Suurprojekti „Innovatiivne liit” jaoks on vaja selgeid eesmärgi ja vahendeid, järjepidevaid ja stabiilseid eeskirju ning lihtsaid ja kiireid haldusmenetlusi ja -protsesse.

Komisjoni ettepanekus tulevase raamprogrammi kohta tegeldakse ka sellega, et vähendada ELi teadusuuringute rahastamise üldist keerukust, mis on tingitud sekkumismehhanismide, rahastamiskavade ja rakendusorganite rohkusest. Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni kava ning suurprojekti „Innovatiivne liit” jaoks on vaja selgeid eesmärgi ja vahendeid, järjepidevaid ja stabiilseid eeskirju ning lihtsaid ja kiireid haldusmenetlusi ja -protsesse. Seoses sellega on lihtsustamine järgmise teadusuuringute raamprogrammi ettevalmistamisel üks põhiküsimusi.

Seni aga on seitsmenda raamprogrammi projektidega seotud märkimisväärne hulk äriühinguid. 2010. aasta märtsis osales nendes 7000 eraldi ettevõtet, millest 4350 olid väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Kui rääkida protsentidest, siis samaks ajaks oli nendele 7000 ettevõttele eraldatud 24% seitsmenda raamprogrammi vahenditest.

Uute ettevõtete loomise kohta tuleb öelda, et see on pideva sotsiaalse ja majandusliku uuendamise protsessi oluline osa, mille panevad liikvele ettevõtlik vaim ja turujõud. Et selle protsessi toetamine kogu Euroopas on teadusuuringute raamprogrammide eesmärk, ei ole programmis keskendunud eraldi uute ettevõtete loomisele ega selle tegevuse jälgimisele. Põhjalike mõjuanalüüside uurimisel on siiski saadud kasulikke andmeid. Üks näide sellisest uurimisest on analüüs, mis käsitleb viienda raamprogrammi projektide (1998–2002) mõju info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas ⁽¹⁰⁾. Uuringus osalenud tuhandest küsitlusest vastasid umbes 137, et programmis osalemine oli viinud otse teadusasutuste baasil tegutseva (spin-off) ettevõtte loomiseni või vähemalt hõlbustas seda. Neist pooled olid otseselt seotud mõne konkreetsete projektiga.

Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammiga lihtsustatakse uute ettevõtete tekkimist ja kasvu. Selles pakutakse Euroopa ettevõtlusvõrgustiku vahendusel rahalisi vahendeid ning ettevõtluse ja uuendustegevuse tugiteenuseid, samuti soositakse üksteise poliitikast õppimise ning klasteritevahelise ja muu koostöö abil ettevõtlust ja uuendustegevust soodustavat keskkonda. 2010. aasta märtsi lõpuks olid konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi alusel toetust saanud 68 000 väikest ja keskmise suurusega ettevõtet.

*

* *

Küsimus nr 45, mille esitas Mairead McGuinness (H-0403/10)

Teema: kabotaažvedude eeskirjad

ELi määruse (EÜ) nr 1072/2009 ⁽¹¹⁾ kohased uued kabotaažvedude eeskirjad jõustusid 14. mail 2010. Iirimaa veoettevõtjad on väljendanud muret selle üle, kuidas neid eeskirju muudes liikmesriikides tõlgendatakse. Kas komisjon selgitaks, kas uusi eeskirju kohaldatakse kõikides liikmesriikides ühesuguselt? Kas komisjon on teadlik sellest, et veoettevõtjaid on enne ELi määruse (EÜ) nr 1072/2009 jõustumist täiesti seaduspäraste vedude teostamisel trahvitud ja nende veoautosid on arestitud? Kas komisjon on teadlik sellest, et Iirimaa ja Ühendkuningriigi kaubavahetuses kombineeritud vedude kontseptsioon ei toimi vähemalt 100 km pikkuse veeteekonna ja kuni 150 km pikkuse maismaateekonna tõttu? Kas

⁽¹⁰⁾ WINGi IKT mõjuanalüüsi uuring, esimene koonduring, veebruar 2008.

⁽¹¹⁾ ELT L 300, 14.11.2009, lk 72.

komisjoni ei pane muretsema määruse mõju ühtsele turule ning kaupade ja teenuste vabale liikumisele?

Vastus

(EN) Määrusega (EÜ) nr 1072/2009 ⁽¹²⁾ muudeti tõepoolest maantee-kabotaažvedude tegemise korda. Alates 14. maist 2010 peavad kabotaažveod – rendi või tasu eest tehtavad riigisisised veod, mida teostatakse vastuvõtvas liikmesriigis ajutiselt – olema seotud varasemate rahvusvaheliste maantee-kaubavedudega. Lisaks sisaldab uus kord selgeid ja lihtsaid eeskirju ajalise piirangu kohta kabotaažvedude tegemisel. Need uued eeskirjad on sätestatud määruses ja on seega vahetult kohaldatavad kõikides liikmesriikides.

Komisjoni teada on autoveosektor määruses (EÜ) nr 1072/2009 määratletud uued kabotaažvedude eeskirjad üldjoontes heaks kiitnud, sest need vähendavad ohtu saada eeskirjade rikkumise eest karistada ja tagavad sel moel õiguskindluse. Eeskirjad võimaldavad veoettevõtjatel kavandada oma rahvusvahelisi vedusid paremini ja vähendada tühisõitude hulka. Komisjon ei ole teadlik erinevustest nende eeskirjade rakendamisel liikmesriikides, kuid kavatseb loomulikult olukorda kontrollida ja astuda probleemide tekkimisel kõik asjakohased sammud.

Austatud parlamendiliige viitab oma küsimuses ka mitmeliigilisele transpordile. Tingimused, mille alusel mitmeliigilist vedu võib pidada kombineeritud veoks, on sätestatud direktiivis 92/106/EMÜ ⁽¹³⁾. Et vabastatud kombineeritud transpordiviisidega kaasneks ummikute reaalne vähenemine, peaksid need – kui lähtuda sellest direktiivist – hõlmama sõite, mille käigus läbitakse piiratud vahemaa. Veo algus- ja lõpuosa vabastamise võimalus kehtib kombineeritud vedude korral, mille käigus kasutatakse mereteed, tingimusel, et merereis moodustab olulise osa kombineeritud veost. Seepärast on direktiiviga 92/106/EMÜ ette nähtud, et maanteevedu võib käsitada maitsi ja meritsi toimuva kombineeritud veo alguse või lõpuna juhul, kui kombineeritud veo merd mööda läbitav osa on pikem kui 100 km ja maad mööda läbitav tee sadamast, kus haagis külge haagitakse, kauba lõppsihtkohta ei ole pikem kui 150 km. Sel juhul ei lange veo algus ega lõpp termini „kabotaaž” alla ega kuulu seetõttu määruse (EÜ) nr 1072/2009 reguleerimisalasse.

*

* *

Küsimus nr 46, mille esitas Tadeusz Zwiefka (H-0416/10)

Teema: telekanal Al-Aqsa

24. juunil 2010 lõpetas Prantsusmaa satelliiditeenuse pakkuja Eutelsat Hamasi telejaama Al-Aqsa saadete ülekandmise oma satelliidi Atlantic Bird 4A kaudu. Selle põhjuseks oli Prantsusmaa Conseil supérieur de l'audiovisueli (CSA) 8. juuni 2010. aasta otsus, mille kohaselt on Al-Aqsa TV rikkunud Prantsusmaa ja Euroopa audiovisuaalse meedia alaseid õigusakte ja Eutelsat peab seetõttu Al-Aqsa saadete edastamise lõpetama. Meedia teadete kohaselt on Al-Aqsa selle otsuse täitmisest kõrvale hoidnud oma kanali ümbernimetamisega. Selle nimi on nüüd Seraj Al-Aqsa, mida mõnikord kirjutatakse ka Siraj Al-Aqsa. Praegu

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelise autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (EMPs kohaldatav tekst), ELT L 300, 14.11.2009.

⁽¹³⁾ Nõukogu 7. detsembri 1992. aasta direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel, EÜT L 368, 17.12.1992.

kantakse Seraj Al-Aqsa saateid üle Eutelsati satelliitide Atlantic Bird 4A, Atlantic Bird 2 ja Eurobird 2 kaudu.

Milliseid viivitamatuid samme kavatseb komisjon astuda, et takistada Al-Aqsa telekanalil CSA otsuse täitmisest kõrvalehoidmist? Kas Prantsusmaa valitsus ja CSA on teadlikud sellest, et CSA otsust selgelt eiratakse?

Vastus

(EN) Komisjon jagab austatud parlamendiliikme muret vihkamisele õhutamist sisaldavate saadete pärast liikmesriigi jurisdiktsioonis. Ta teeb liikmesriikidega aktiivselt tihedat koostööd ja samuti edendab liikmesriikidevahelist koostööd, et tagada Euroopa Liidu õiguse täielik kohaldamine selles iseäranis tundlikus valdkonnas.

Pärast seda, kui telejaama Al-Aqsa saadete edastamine Eutelsati kaudu lõpetati, saab neid endiselt vaadata selliste ELi jurisdiktsiooni mittekuuluvatele satelliitide kaudu nagu Nilesat ja Arabsat. Samal ajal ilmus teiste Eutelsati satelliitide vahendusel välja uus kanal nimega Seraj Al-Aqsa. Selle tegelik signaal erineb Al-Aqsa omast. Seega tundub, et tegemist ei ole sama (s.t identse) kanaliga.

Komisjon on teadlik väidetest, et Seraj Al-Aqsa ja Al-Aqsa edastavad sama sisuga materjali. Seni on need väited pärit vaid ühest allikast ja teised allikad pole suutnud neid kinnitada. Sellegipoolest on komisjon edastanud selle teabe Conseil supérieur de l'audiovisuelile (CSA-le). Nüüd on Prantsusmaa ametiasutuste, eeskätt CSA asi hinnata, kas nendel väidetel on alust.

Prantsusmaa valitsus on komisjonile teatanud, et CSA kontrollib telekanalit Seraj Al-Aqsa, veendumaks, et selle saated ei riku Prantsuse või ELi õigusakte, eriti vihkamisele õhutamise keeldu. Selle materjali hindamise tulemused ei ole veel komisjonile teada.

*
* *

Küsimus nr 47 , mille esitas Anne E. Jensen (H-0424/10)

Teema: küsimused komisjonile

Kui palju läheb komisjonile maksma küsimustele vastamine?

Vastus

(FR) Komisjon soovib kõigepealt veel kord öelda, et ta peab parlamendi esitatud küsimustele vastamist väga oluliseks. Need küsimused on Euroopa Parlamendi teostatava demokraatliku kontrolli tähtis osa. Sellele vaatamata muudab parlamendi esitatavate küsimuste arvu mitmekordistumine õigeaegse vastamise väga keeruliseks ja üha enam vahendeid nõudvaks.

Inimressursid ja aeg, mis kuluvad vastuste kavandite ettevalmistamisele ja tõlkimisele ning kolleegiumi heakskiidu saamisele, sõltuvad paljudest teguritest, sealhulgas sellest, kas on vaja komisjoni eri teenistuste koostööd, kas teave on kohe kättesaadav ja kas andmeid tuleb põhjalikult uurida. Nimetatud põhjustel on raske kindlaks määrata ühe küsimuse keskmist maksumust.

Üldiselt võib öelda järgmist. Igas komisjoni liikmete kabinetis määratakse parlamendi küsimuste jaoks vähemalt üks koordinaator. Peasekretariaadis, mis peab valvet protseduuri tõrgeteta toimimise üle ja edastab vastused parlamendile, on selleks terve osakond ning samuti mõned IT-ametnikud, kes vastutavad parlamendi esitatud küsimuste haldamiseks

kasutatava IT-vahendi väljaarendamise ja käigushoidmise eest. Igas peadirektoraadis on üks või mitu ametnikku, kes tegelevad kooskõlastamisega ja aitavad parlamendi esitatud küsimustele vastuseid koostada. Nendele täiskohaga töötajatele lisanduvad igas komisjoni teenistuses ja kabinetis ametnikud, kes koostavad vastuste kavandeid või aitavad erijuhtudel nende ettevalmistamisele kaasa, õigustalituse ametnikud, kes vaatavad iga vastuse kavandi üle, ja tõlkijad, kelle ülesanne on vastused ära tõlkida.

*
* *

Küsimus nr 48, mille esitas Charalampos Angourakis (H-0426/10)

Teema: Preveli palmimets – ärilise ahnuse ohver

Kreeka süütajad on sihikule võtnud Kreetal Rethymnioni piirkonnas asuva ainulaadse Preveli palmimetsa – tules on hävinud ligi 70% metsast. See piirkond, mis on valitsuse ja pädevate asutuste vastutusel, kuulub Preveli kloostrile. Nagu varasemate juhtumite puhul, on ka Prevelis kaitse- ja ennetusmeetmed osutunud äärmiselt puudulikeks ning see on endaga kaasa toonud ulatusliku kahju. Praeguse PASOKi valitsuse ja eelmise, Uue Demokraatia partei moodustatud valitsuse seadused ning äärmiselt puudulikud tulekahjude ennetamise meetmed lihtsustavad seaduserikkujate, suurte ehitus- ja kinnisvarafirmade tegutsemist maa kasutuseesmärgi muutmise nimel. Tagajärjed piirkonna töötajatele, elanikele ja keskkonnale on katastroofilised. Nii kahjustab kasumi tagaajamine keskkonda ja elanikkonna huve.

Kas komisjon võiks eespool toodut arvesse võttes vastata järgmisele küsimusele: kas komisjoni hinnangul suudetakse Kreetal metsi kaitsta, toetudes vaid turuseadusele ja tööstushuvidele, ning seda olukorras, kus tulekahjude ennetamise meetmeteks eraldatavaid summasid on järsult vähendatud?

Vastus

(EN) Et ELi lepingus puuduvad metsandust reguleerivad sätted, on metsanduspoliitika liikmesriikide pädevuses. Komisjon toetab liikmesriike mitmesuguste vahenditega.

Kui rääkida meie reageeringust, siis Kreeka saab toetust ELi kodanikukaitse mehhanismi kaudu, mis loodi 2001. aastal selleks, et toetada ja kooskõlastada liikmesriikide mitterahalise abi kasutamist katastroofist räsitud riikides. Kreeka on varasematel aastatel palunud komisjoni järelevalve- ja teabekeskuse vahendusel rahvusvahelist abi metsatulekahjudega võitlemiseks kasutatavate lennukite näol ja on saanud ka teistelt liikmesriikidelt viivitamatut abi.

Komisjon on ka korduvalt rõhutanud ennetustegevuse tähtsust. 2009. aasta veebruaris esitas komisjon teatise loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamise kohta, milles pakutakse välja edasised sammud mitmes küsimuses.

Esiteks – nagu nõutakse nõukogu järeldustes ELis toimuvate katastroofide ennetamise ühenduse raamistiku kohta – töötab komisjon enne 2010. aasta lõppu välja ELi suunised, võttes arvesse riikliku tasandi tööd ohtude ja riskide kaardistamise, hindamise ja analüüsimise meetodite valdkonnas. Sellega seoses uuritakse mitmes liikmesriigis nimelt metsatulekahjude riskide hindamise võtteid.

Teiseks algatab komisjon kohe katastroofide ennetamise heade tavade programmi, mille tulemusena võetakse vastu ELi suunised katastroofide ennetamise miinimumstandardite

kohta. Metsatulekahjud nagu ka muud äärmuslike ilmastikunähtustega seotud katastroofid on selles töös tähtsaimad küsimused.

ELi maaelu arengu programmide abil on võimalik toetada metsatulekahjude ennetamist ja metsa taastamist. 2007.–2013. aastaks on Kreeka maaelu arengu programmist eraldatud umbes 180 miljoni eurot (millest 135 miljonit on pärit Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist) meetmetele, mille eesmärk on metsatulekahjude ennetamine, mullaerosiooni ja põlengujärgsete ülejutuste ärahoidmine ning metsa uuendamine. Nende meetmete geograafiline ulatus on kokku umbes 190 000 hektarit.

Komisjon juhib Euroopa metsatulekahjude teabesüsteemi ⁽¹⁴⁾, mida kasutatakse muu hulgas metsatulekahjude riskide ennustamiseks ja kahju hindamiseks. Selle süsteemi kaudu avaldatakse igal aastal lõunapoolsemate liikmesriikide metsatulekahjude kohta aruanne, mille põhjal toimub ka ulatuslik teabevahetus metsatulekahjude ohjamise eest vastutavate riigiasutuste vahel.

ELi solidaarsusfondist rahalise abi saamiseks on vaid üks kriteerium – kahju peab ületama teatud künnist, mis on kehtestatud iga riigi jaoks eraldi vastavalt riigi majanduslikule tugevusele. Kreeka peab esitama taotluse kümne nädala jooksul pärast esimese kahju tekkimist.

Pikemas plaanis kohustab komisjoni valge raamat kliimamuutustega kohanemise kohta komisjoni ajakohastama ELi metsandusstrateegias kliimaga seotud küsimusi. Lisaks algatati komisjoni 1. märtsi 2010. aasta rohelise raamatuga metsade kaitse ja metsateabesüsteemide kohta arutelu võimalike ELi lähenemisviiside üle. Nõukogu on selle rohelise raamatu kohta oma järeldused juba esitanud ja Euroopa Parlamendi järeldusi oodatakse huviga.

Komisjon toonitab vajadust, et kõik liikmesriigid, kus on metsatulekahjude oht, paneksid paika tõhusad ennetamise ja tulekahjudeks valmisoleku meetmed. Metsatulekahjude ohtu ei saa kunagi täielikult kaotada, ent koos töötades saame nende ennetamiseks, nendeks valmistumiseks ja nendele reageerimiseks rohkem ära teha. Komisjon on valmis toetama liikmesriike kõigi oma käsutuses olevate vahendite abil.

*

* *

Küsimus nr 49, mille esitas David Martin (H-0436/10)

Teema: Türkmenistani läbipaistvus ja stabilisatsioonifond

Komisjon soovib tihendada majandussuhteid Türkmenistaniga partnerlus- ja koostöölepingu allkirjastamise abil. 2008. aasta oktoobris teatas Türkmenistani president, et luuakse stabilisatsioonifond, kuhu kantakse riigi nafta- ja gaasiekspordi tulud. Kuid peaaegu kahe aasta jooksul pärast seda teadaannet pole esitatud mingit teavet selle fondi juhtimise kohta ning Türkmenistani varasemat tegevust arvestades on äärmiselt tõenäoline, et mingit ametlikku järelevalvet fondi üle ei teostata. Seega on reaalne oht, et ELi poolt fondi tehtud tulevaseid makseid võidakse kasutada korruptiivsetel eesmärkidel. Komisjon on teatanud, et püüab kasutada tehnilise abi andmist Türkmenistanile, et edendada head valitsemistava, muu hulgas süsivesinikust saadud tulude paremat ja läbipaistvat haldamist. Kas komisjon võiks öelda, kas see abi puudutab ka stabilisatsioonifondi probleemi ja kui, siis millisel viisil? Kas komisjon nõustub mitte allkirjastama partnerlus- ja koostöölepingut

(14) <http://effis.jrc.ec.europa.eu/>.

Türkmenistaniga, kui rahvusvaheline üldsus ei näe selgeid edusamme selles, kuidas Türkmenistan süsivesinikust saadud tulused haldab (muu hulgas stabilisatsioonifondi kaudu)?

Vastus

(EN) Komisjon tänab auväärt parlamendiliiget küsimuse eest ELi ja Türkmenistani suhete ning Türkmenistani stabilisatsioonifondi kohta.

Kindlasti teab lugupeetud parlamendiliige, et EL on pärast president Berdimuhammedowi ametissevalimist 2007. aastal suhteid Türkmenistaniga järk-järgult taastanud. ELi ja Türkmenistani vaheline kaubandust ja kaubandusega seotud küsimusi käsitlev vaheleping jõustus 1. augustil 2010. aastal. 1998. aasta mais allkirjastatud partnerlus- ja koostööleping on praegu ratifitseerimise ootel (sealhulgas Euroopa Parlamendis). Kui ratifitseerimisprotsess on lõppenud, on ELil tugevam raamistik oma väärtuste ja huvide edendamiseks ka tundlikel teemadel.

Aastatel 2007–2010 oli ELi abi ligikaudu 30 miljonit eurot, kuid aastatel 2011–2013 suureneb see 39 miljoni euroni, kusjuures põhiohk on haridusel ja õigusreformil, inimõiguste edendamisel, suutlikkuse parandamisel, säästval arengul, maaelu arengul ja sotsiaal-majanduslikel reformidel.

Komisjon soovib parlamendiliikmele kinnitada, et üks valdkond, mida tehnilise abi kaudu edendatakse, on hea valitsemistava, muu hulgas süsivesinikust saadud tulude parem ja läbipaistvam haldamine riigis. Komisjon teab aga hästi, et tegemist on pikaajalise eesmärgiga. Türkmenistanis käib praegu majanduse mitmekesistamise ja poliitilise avanemise habras protsess. Riik peab täitma teatud põhitingimused, et vastata süsivesinikust saadud tulude täiesti läbipaistva haldamisega seotud nõuetele, mille hulka kuuluvad näiteks hea ühingujuhtimise tava ja hea valitsemistava ning kodanikuühiskonna olemasolu. Läbipaistvus on tõepoolest valitsemisega seotud küsimus, mis valmistab muret laiemalt piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil, ning sellega tuleb tegelda reformimise ja ajakohastamise raames. Komisjon loodab, et ELi ja Türkmenistani tulevase tihedama dialoogi ja koostöö kaudu annab ELi abi hea valitsemistava valdkonnas soovitud tulemusi, et aidata Türkmenistanil täita rahvusvahelisi standardeid. Kuigi EL ei toeta stabilisatsioonifondi, edendab ta riigis tehnilise abi ja poliitilise dialoogi kaudu süsivesinikust saadud tulude parema ja läbipaistva haldamise põhimõtteid, nagu eespool öeldud.

Mis puutub ELi energeetikaalasesse koostöösse Türkmenistaniga, siis tuleks komisjonil selgitada, et see koostöö on väga varajases järgus. EL sõlmis Türkmenistaniga 2008. aasta mais vastastikuse mõistmise memorandumiga energeetika valdkonnas. Koostöö on ulatuslik ning hõlmab energiatarnekanalite mitmekesistamise, energiavarude säästva arendamise, poliitilise, õigusliku ja tehnilise oskusteabe vahetamise edendamist ning uute energiaallikate, eriti taastuvenergiaallikate kasutuselevõtmist ja edasiarendamist.

On selge, et Türkmenistanil võib olla ELi energiavarustuse mitmekesistamisel tähtis osa, sest see aitab kaasa lõunapoolse energiakoridori (sealhulgas Nabucco projekti) arengule. Neid teemasid käsitledes tuleb ELil säilitada energeetikaga seotud huvide tagamise ning Türkmenistani poliitiliste ja demokraatlike reformide läbiviibimise nõudmise vahel õige tasakaal.

Lõpetuseks kinnitab komisjon lugupeetud parlamendiliikmele, et komisjon käsitleb suhteid Türkmenistaniga terviklikult ning tema eesmärk on luua pikaajaline ja laiapõhjaline partnerlus, mis toob kasu sellele riigile, Euroopale ja kõigile meie kodanikele.

*
* *

Küsimus nr 50, mille esitas Takis Hadjigeorgiou (H-0438/10)

Teema: ELi ülesanded

Albaania ametivõimude andmetel tapeti 12. augustil 2010 Albaanias Himarës oma elukoha lähedal Kreeka päritolu isik. Selline sündmus ja tõendid selle kohta, et kurjategijad tegutsesid rahvuslikel motiividel, on põhjustanud kreeka rahvusvähemuse hulgas rahutust.

Kas EL on jälginud kõnealuse juhtumiga seotud kohtumenetlust?

Kas on võetud meetmeid selleks, et tagada juhtumi põhjalik uurimine?

Mida kavatseb EL ette võtta, et tagada rahvusviha õhutajate süüdimõistmine ja isoleerimine?

Vastus

(EN) Komisjon on austatud parlamendiliikme mainitud juhtumist teadlik ja jälgib kogu sündmuste arengut väga tähelepanelikult. Kuriteo väidetav põhitoimepanija on end politseile üles andnud ja viibib praegu Albaania õigusasutustes uurimise all. Komisjon jälgib juhtumi menetlemist kooskõlas inimõiguste ja õigusriigi põhimõtetega.

Komisjon valmistab praegu ette arvamust Albaania Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta. Selles arvamuses, mis avaldatakse iga-aastase laienemispaketi osana 2010. aasta novembris, analüüsitakse riigi valmisolekut liikmeks saamiseks, pidades meeles Kopenhaageni kriteeriume, milles inimõiguste austamine ja eelkõige vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste kaitsmine on esmatähtsad. Kõik kandidaatriigid on teadlikud nende kriteeriumide täitmise tähtsusest ELi poole liikumisel.

Inimõiguste ja õigusriigi põhimõtte kindlamaks muutmise on Albaania ametivõimudega peetava poliitilise dialoogi tähtis osa. Lisaks pakub EL ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kaudu selle valdkonna institutsioonide tugevdamiseks arenguabi ja tehnilist abi.

*
* *

Küsimus nr 51, mille esitas Konrad Szymański (H-0446/10)

Teema: teaduslikel eesmärkidel tehtavad loomkatsed

Teaduslikel eesmärkidel tehtavate loomkatsete eeskirjad ei välista alternatiivseid katseid embrüo tüvirakkudega. See tekitab tõsisel eetilisel probleemil paljudes ELi liikmesriikides ja nende kodanike hulgas.

Kas komisjon võiks selgitada niisuguse otsuse ajendeid ja seda, kuidas tagatakse selles küsimuses üksikute liikmesriikide valikuvabadus, nagu näeb ette lähimuspõhimõte?

Vastus

(EN) Inimembrüo tüvirakkude kasutamisega kaasnevad eetilised küsimused. ELis puudub nende kasutamise lubamise või keelamise suhtes üksmeel. Seepärast leiab komisjon, et nende kasutamine on kõige paremini reguleeritud riikide tasandil ja ELi õigusaktides tuleks jääda selles küsimuses neutraalseks.

Direktiiv 86/609/EMÜ (katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta) ⁽¹⁵⁾ vaadati läbi 8. septembril 2010 ⁽¹⁶⁾. Alternatiivsete, loomi mittekasutatavate meetodite rakendamist – sealhulgas inimembrüo tüvirakkude küsimust – arutati uue versiooni vastuvõtmisele eelnenud läbirääkimistel pikalt ja nende probleemide käsitlemiseks leiti lahendus, mis lisati ka uude õigusakti. Uues läbivaadatud tekstis austatakse täielikult lähimuspõhimõtet.

Läbivaadatud direktiivi artikli 13 lõikega 1, milles öeldakse: „Ilma et see piiraks siseriikliku õiguse kohaldamist, millega keelustatakse teatud meetodite tüübid, tagavad liikmesriigid, et katseid ei viida läbi, kui liidu õigusaktide alusel tunnustatakse soovitud tulemuste saavutamiseks teist meetodit või katsestrateegiat, mis ei nõua eluslooma kasutamist”, jäetakse konkreetne otsus nende kasutamise lubamise kohta iga üksiku liikmesriigi teha.

Pealegi on sellega seoses oluline märkida, et praegu ei tunnustata liidu õigusaktides ühtki inimembrüo tüvirakkude kasutamise meetodit. Kui sellised meetodid tulevikus välja arendatakse ja kinnitatakse, jääb otsus nende lisamise kohta ELi õigusaktidesse liikmesriikide teha.

*
* *

Küsimus nr 52, mille esitas Georgios Toussas (H-0449/10)

Teema: suurenenud suremus vähktõppe Inofyta piirkonnas

Ateena ülikooli epidemioloogiline uuring, mille kohaselt suremus vähktõppe on Inofyta piirkonnas aastatel 1999–2009 võrreldes muu Viotia prefektuuriga suurenenud 14%, kinnitab varasemaid uuringuid ja selle piirkonna kodanike kaebusi. Vähktõve juhtumite kasvu (25% kõigist surmajuhtumitest piirkonnas) põhjuseks on asjaolu, et juba tükk aega tagasi tehti Inofyta joogivees kindlaks kuuevalentse krooni sisaldus, mis on põhjustanud maksa, neerude, naistel kuseteede ning kopsude surmavat vähktõbe. Kreeka võimud ei ole kodanike ja töötajate jätkuvalt ulatuslikule rahulolematusele vaatamata võtnud mingeid meetmeid, sundimaks sealseid tööstusettevõtteid lõppu tegema piirkonna veekogude ja Asopose jõesärgi saastamisele, et leevendada tekkinud keskkonnakahju ja parandada piirkonna veekogude olukorda.

Kas komisjonil on kavas määrata kindlaks karmimad ülemmäärad kuuevalentse krooni lubatud sisaldusele joogivees? Kas komisjon jääb arvamuse juurde, et kuuevalentne kroon joogivees on sama ohtlik kui kolmevalentne kroon, kuigi teaduslikult on tõestatud, et kuuevalentsed krooniühendid kuuluvad kõige ohtlikumate hulka, sest nad on kolmekordselt tervist kahjustavad, kuna põhjustavad mutatsioone, vähktõbe ja anomaaliaid?

Vastus

(EN) Austatud parlamendiliige viitab oma küsimuses Inofyta piirkonnas (Viotia prefektuuris Kreekas) levivale kuuevalentse krooni tööstuslikule saastele, mis mõjutab Asopose jõge ja piirkonna joogivee kvaliteeti. Komisjon saab edastada järgmise teabe.

ELi asjaomaste keskkonnanalaste õigusaktide hulka kuuluvad:

⁽¹⁵⁾ EÜT L 358, 18.12.1986.

⁽¹⁶⁾ Vastu võetud Euroopa Parlamendi täiskogu istungil vastavalt varasele kokkuleppele teisel lugemisel.

direktiiv ohtlike jäätmete kohta ⁽¹⁷⁾, milles on sätestatud ohtlike jäätmete piisava planeerimise ja käitlemisega seotud kohustused;

vee raamdirektiiv ⁽¹⁸⁾, milles on kogu vee jaoks (jões, järved, põhjavesi, rannikuvesi) sätestatud keskkonnanäesmärk – hea seisund –, mis tuleb saavutada 2015. aastaks, ning ette nähtud selle eesmärgi täitmiseks vajalike kavade ja programmide koostamine 22. detsembriks 2009;

ning joogiveedirektiiv ⁽¹⁹⁾, milles on sätestatud joogivee kvaliteedistandardid.

Seoses ohtlike jäätmete käitlemisega on komisjon algatanud Euroopa Kohtus Kreeka vastu hagi jäätmealaste õigusaktide ebaõige rakendamise eest. ⁽²⁰⁾ Kohus leidis oma 10. oktoobri 2009. aasta otsuses, et Kreeka on rikkunud kohustusi, mis tulenevad direktiivist 91/689/EMÜ koostoimes direktiiviga 2006/12/EÜ ⁽²¹⁾ ja direktiiviga 1999/31/EÜ ⁽²²⁾. Komisjon kaalub praegu selle otsuse rakendamist. Viimaste seiretulemuste kohaselt ei ületa Inofyta piirkonna joogivee kroomisisaldus enam ülemmäärasid. Kaks puurkaevu, kus näitajad olid lubatust suuremad, on kinni pandud, ja Attiki veefirmaga on sõlmitud leping, millega on nüüd tagatud piirkonna veevarustus.

Mis puutub vee raamdirektiivi, siis Kreeka ei ole seni suutnud luua kogu vee hea seisundi tagamiseks vajalikke kavasid ja programme ega ole 22. märtsiks 2010 komisjonile neist teatanud. Seetõttu on komisjon algatanud Kreeka vastu rikkumismenetluse.

Joogivee direktiivis:

on määratletud siduvad kvaliteedistandardid, millele vesi peab tarbija kraanist väljumisel vastama,

on sätestatud kohustus jälgida regulaarselt joogivee kvaliteeti,

on sätestatud kohustus anda tarbijatele nõuete- ja ajakohast teavet joogivee kvaliteedi kohta.

Paljude parameetrite puhul on väärtused sätestatud Euroopa tasandil (artiklid 4 ja 5, I lisa). ⁽²³⁾ Samal ajal kohustatakse direktiivi artikli 5 lõikega 3 liikmesriiki kehtestama I lisas nimetatava täiendavate parameetrite (nt kuuevalentne kroom) väärtused, kui seda nõuab inimeste tervise kaitse tema territooriumil või selle osas.

Kreeka ametiasutustel on aruandekohustused, mis on seotud 2005.–2007. aastal enam kui viit tuhandet inimest teenindanud veevarustussüsteemidega. Sellest kohustusest hoolimata ei ole nad seni teatanud, et kroomi kvaliteedistandardeid (50 µg liitri kohta) pole järgitud ei Viotia prefektuuris ega üheski teises Kreeka prefektuuris. Vähem kui viit tuhandet

⁽¹⁷⁾ Direktiiv 91/689/EMÜ, EÜT L 377, 31.12.1991.

⁽¹⁸⁾ Direktiiv 2000/60/EÜ, EÜT L 327, 22.12.2000.

⁽¹⁹⁾ Direktiiv 98/83/EÜ, EÜT L 330, 5.12.1998.

⁽²⁰⁾ Kohtuasi C-286/08.

⁽²¹⁾ Direktiiv 2006/12/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), ELT L 114, 27.4.2006.

⁽²²⁾ Direktiiv 1999/31/EÜ (prügiladirektiiv), EÜT L 182, 16.7.1999.

⁽²³⁾ Kokku 48 parameetrit, sealhulgas kroomi kõigi vormide (kolmevalentse kroomi, kuuevalentse kroomi) puhul 50 µg liitri kohta.

inimest teenindavate väiksemate veevarustussüsteemide kohta ei tule komisjonile aru anda, ent tarbijate teavitamine on siiski siduv kohustus ka nende varustussüsteemide puhul.

Seoses parameetrite ja väärtuste võimaliku muutmisega kaalub komisjon praegu joogiveedirektiivi läbivaatamist. Komisjon võtab oma hinnangu aluseks uusimad teaduslikud tõendid, eeskätt Maailma Terviseorganisatsiooni järeldused ⁽²⁴⁾.

*
* *

Küsimus nr 53, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0451/10)

Teema: usuinstitutsioonid Euroopas ja terroristlik tegevus

Euroopas on rühmitusi, mis kasutavad religiooni ja usuinstitutsioone ära, et nende varjus koguda raha terroristliku tegevuse jaoks ja leida toetust sellistele vastuolulistele programmidele nagu Khalistani International, mis tegutseb Punjabis Pakistani Army eestkostel.

Kas komisjon nõustub sellega, et Euroopas tegutsevad usuinstitutsioone ja osaliselt usuga tegelevaid institutsioone tuleks tähelepanelikumalt jälgida, et takistada Euroopa inimõigusnormidega vastuolus olevate projektide rahastamist?

Vastus

(EN) Komisjon on teadlik ohust, et mittetulundusühendusi või heategevusorganisatsioone võidakse kuritarvitada terroristide rahastamiseks. Nagu Stockholmi programmi rakendamise tegevuskavas ⁽²⁵⁾ on öeldud, kavatakse komisjon esitada 2011. aasta jooksul teatise, mis käsitleb terrorismivastase võitluse rahastamise vältimise suuniseid ELi mittetulundusühendustele. See teatis peaks aitama liikmesriikidel järgida asjaomaseid rahvusvahelisi standardeid, näiteks rahapesuvastase töökonna kaheksandat erisoovitust rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise kohta, milles nõutakse, et liikmesriigid kontrolliksid õigusaktide vastavust nende üksuste puhul, mida võidakse kuritarvitada terrorismi rahastamiseks. Sarnaselt rahapesuvastasele töökonnale tunneb ka komisjon muret eeskätt selle pärast, et mittetulundusühendused võivad langeda selles valdkonnas kuritarvitamise ohvriks.

Komisjon on alustanud mittetulundussektoriga tihedat dialoogi seda sektorit puudutavate suuniste üle, et hoida ära kuritarvitamist terroristide rahastajate poolt. Sellised suunised lisatakse eelnimetatud teatise lisasse.

*
* *

⁽²⁴⁾ Maailma Terviseorganisatsioon, Genf 2008:
http://www.who.int/water_sanitation_health/dwq/gdwq3rev/en/index.html.

⁽²⁵⁾ KOM(2010) 171 lõplik.